

CZASOPISMO, POŚWIĘCONE SPRAWOM

PRZEMYSŁU, HANDLU i FINANSÓW

ADRES REDAKCJI I ADMINISTR.
KOSZYKOWA 7. — TELEF. 250 85.
Konto w P. K. O. № 1465.
Prenumerata Złp. 5 kwartalnie
numer pojedyńczy 1 Złoty.

WYCHODZI DWA RAZY
NA MIESIĄC

WARSZAWA — 1 MAJA 1924.

CENY OGŁOSZEŃ:
1/1 strony Złotych 80.
1/2 „ „ 45.
1/4 „ „ 25.
I i IV „ okładki 50 % drożej
II i III „ „ 25 % drożej

Czwarty Targ Poznański.

Odbywający się obecnie Czwarty Targ Poznański wypadł w chwili, którą w życiu gospodarczem Polski uznać należy za przełomową. Zorganizowany wysiłkiem rządu i społeczeństwa Bank Polski czyni zwrot ku lepszej przyszłości i jest jakby kamieniem węgielnym nowego rozwoju naszej tężyzny gospodarczej. Fakt wejścia w normalne stosunki walutowe z jednej strony o ile jest pożądane i konieczne dla przyszłości rozwoju gospodarczego kraju, o tyle w chwili dokonywującej się przemiany stwarza zupełnie odrębne warunki dla działalności ekonomicznej, do czego życie gospodarcze, przyzwyczajone do stosunków anormalnych, z mniejszym lub większym trudem daje się nakłonić. Zdanie sobie sprawy z konsekwencyj gospodarczych, związanych z przejściem na nową walutę, jest rzeczą niezmiernej wagi, bowiem zmiana warunków pracy gospodarczej powinna nasze sfery handlowo-przemysłowe zastać przygotowanemi do nowej działalności.

Rząd polski, przyczyniając się do stworzenia Banku Polskiego, postarał się o zabezpieczenie mu podstaw rozwoju, dając odpowiednie tło dla tego rozwoju w postaci uregulowanych stosunków skarbowych, to znaczy wzmógł tak dalece dochody skarbu, że z tej strony naszej walucie złotowej niebezpieczeństwo, zdaje się, nie zagraża. Mamy więc dodatnie tło dla nowych stosunków walutowych, sam jednak dalszy ich rozwój zależeć będzie wyłącznie od układu stosunków gospodarczych państwa, co się uwidoczni w dodatnim lub ujemnym bilansie płatniczym. Oczywista rzecz, nam chodzi bezwzględnie o bilans płatniczy czynny, ten zaś w naszych warunkach zależy wyłącznie od dodatniego bilansu handlowego państwa, czyli od przewyżki wartościowej wywozu nad przywozem. W ten sposób wyłania się problem, który w obecnych naszych stosunkach jest warunkiem sine qua non powodzenia w dalszym rozwoju stosunków walutowych, mianowicie problemu wzmożenia eksportu. Zagadnienie to winno być dla nas punktem wyjścia całej naszej działalności ekonomicznej i wskutek tego nie możemy niczego zaniechać, coby do powodzenia w tym kierunku przyczynić się mogło.

Dotychczasowa nasza działalność na polu wzmożenia eksportu poszczycić się może poważnymi rezultatami: z kraju o bilansie handlowym w pierwszych latach powojennych biernym, staliśmy się w roku ubiegłym państwem z nadwyżką wywozu nad przywozem. Zarazem jednak podkreślić należy, że to osiągnięcie czynnego bilansu handlowego zeszło się z punktem kulminacyjnym inflacji markowej, która w tym wypadku odgrywała w dużym stopniu rolę premji wywozowej dla wytworów naszego przemysłu. Z chwilą stabilizacji waluty owe premje wywozowe nietylko ustały, ale okazało się, że w wyniku hyperinflacji staliśmy się krajem drożej wytwarzają-

cym niż nawet kraje o walucie mocnej. Wskutek tego zjawiska eksport nasz siłą rzeczy ulec musiał zahamowaniu. Ten jednak okres drożyzny wytwarzania z chwilą wprowadzenia waluty złotowej w niedługim czasie minąć musi, nasza wytwórczość nabierze charakteru pracy normalnej, wtedy ceny naszych wytworów przemysłowych będą mogły swobodnie konkurować z cenami towarów zagranicznych. Zdobycie jednak i utrzymanie rynków w tych warunkach jest bardzo trudne, wymaga to bowiem dobrej organizacji techniki eksportu, w której zakres wchodzi. między innymi czynnikami, odpowiednia propaganda i akwizycja eksportowa. W ten sposób doszliśmy do punktu, w którym wyłania się znaczenie targów dla naszego życia gospodarczego, jako jednego ze skutecznych środków technicznych propagandy i akwizycji eksportowej.

Targi Poznańskie mają już ustaloną reputację. Jednak zasadniczo dla spraw eksportu dotychczasowe trzy Targi Poznańskie niewiele zdziałały. Zresztą inaczej dziać się nie mogło, gdyż pierwsze Targi w Poznaniu w swem założeniu służyć miały wyłącznie dla potrzeb wewnętrznych kraju i w tym względzie poniekąd miały być antytezą dla Targów Lwowskich, które od początku rozwinęły swą działalność pod sztandarem eksportu. Takie początkowe określenie roli Targów Poznańskich miało swą słuszność: Targi miały odegrać rolę cementu. wiążącego odrębne gospodarczo organizmy trzech byłych zaborów w jeden. I to dotychczasowym Targom Poznańskim się udało: sfery handlowo-przemysłowe różnych dzielnic Polski wzajemnie się poznały. Ale oto nastają w związku z reformą walutową inne czasy, kiedy eksport zagranicę staje się coraz trudniejszy, i tutaj Dyrekcja Targu Poznańskiego okazała zrozumienie chwili, bowiem postanawia następnym Targom Poznańskim, począwszy od obecnego, nadać charakter targu również dla celów eksportowych, W związku z tem rozwinięta została na dużą skalę reklama IV Targu Poznańskiego zagranicą, szczególnie w tych krajach, które dotąd brały intensywniejszy udział w naszym eksporcie, a więc w Rumunji, Niemczech, Państwach Bałkańskich, Łotwie, Estonji, Finladji i t. p. Pozatem podkreślić należy, że w związku z charakterem eksportowym Targów Poznańskich postanowiono przystosować również do tego celu i organizację samego Targu. Odtąd działalność biur targowych będzie stała przez cały rok, a nie jak dotąd z przerwą podczas miesięcy letnich. Jest to nieodzowne ze względu na podtrzymywanie i nawiązywanie nowych stosunków ze sferami handlowo-przemysłowemi zagranicą. Również duży postęp obecnych Targów Poznańskich widzimy pod względem urządzeń technicznych. Zostały mianowicie wykupione prywatne pawilony, przez co Targ może łatwiej grupować eksponaty; pozatem wybudowane zostały nowe pawilony, powiększając w ten sposób przestrzeń użytkową pod eksponaty. Te wszystkie względy przemawiają za tem, że Targi Poznańskie z okresu pewnej improwizacji przechodzą w stan stały, co oczywiście jest koniecznem z powodu nowego kierunku w ich działalności na przyszłość.

O roli Targu Poznańskiego dla eksportu wskażą wyniki Targu obecnego. Jak wiadomo. w roku bieżącym obesłanie Targu przez wystawców jest najintensywniejsze w porównaniu z latami ubiegłymi. Sądzić należy, że napływ gości zagranicznych również będzie obfity, gdyż propaganda zagranicą była czyniona ze znacznym nakładem pracy, pozatem oficjalnie przyrzeczona została obecność na Targu szereg delegacyj różnych organizacyi gospodarczych zagranicą. Należy przeto mieć nadzieję, że już pierwsze poczynania Targu Poznańskiego pod nowym hasłem dadzą jaknajwiększe wyniki. *S. C.*

Zachodni front gospodarczy.

Byt państwa opiera się na mocnym froncie militarnym, ale też i na trwałym gruncie gospodarczym. Las kominów fabrycznych jest w tym zakresie wart nie mniej od twierdz i bastjonów, najeżonych bagnetami i armatami.

Największe wysiłki narodu polskiego zmierzają obecnie ku umocnieniu naszych frontów gospodarczych. Najważniejszym krokiem w tym kierunku jest uzdrowienie skarbu i waluty. Jest ono wstępem, ale i wynikiem ogólnej sanacji gospodarczej. Wszystko, co tej sanacji sprzyja, jest utrwaleniem naszej pozycji ekonomicznej.

Nie ulega wątpliwości, że pozycja ta opierać się musi na dokładnem poznaniu własnych sił gospodarczych, na dążeniu do samowystarczalności w granicach realnych, na wyzyskaniu tych sił przed zwracaniem się ku rynkom obcym.

Wszystkim tym celom i zadaniom sprzyjają jaknajlepiej wielkie, wewnętrzne rewje handlowo-przemysłowe, znane pod nazwą „jarmarków", lub „targów", do tych zaś zaliczyć należy niedawno otwarty „IV-ty Targ Poznański".

Myśl zorganizowania pierwszego „Targu Poznańskiego" poruszona była w końcu roku 1919, w ścisłem kółku, przez prezesa Związku Towarzystw kupieckich w Poznaniu, p. Edwarda Mazurkiewicza. Myśl tę urzeczywistnił z niezwykłym talentem ówczesny prezydent m. Poznania, śp. Jarogniew Drwęski. Rok 1920, wskutek najazdu bolszewickiego, przerwał pokojową pracę gospodarczą. W roku 1921, po przezwyciężeniu poważnych trudności, urządzono i otwarto „I Targ Poznański" w oznaczonym czasie (od 28 maja do 5 czerwca). Pomimo nieuniknionych od pierwszego poczynania usterek, pierwszy „Targ" spotkał się z ogólnem uznaniem. Dewiza, która przyświecała idei „Targu", syntetyzując kompleks podjętych prac, była potrzeba sprawdzenia, jakie było podówczas *maximum* samowystarczalności gospodarczej Polski i jakie konjunktury na przyszłość należałoby wyprowadzić z położenia naszego przemysłu. Miano też na uwadze palącą wtedy i niezaspokojoną potrzebę gospodarczego zjednoczenia dzielnic.

Od owego czasu upłynęło trzy lata. Znaczna część ówczesnych zadań zbliżyła się ku wykonaniu, natomiast ukazały się i rozwinęły zadania inne. Uzdrowienie waluty wprowadza przewrót w dotychczasowych metodach przemysłowo-handlowych. Odsuwa się na plan dalszy, lub zgoła przestaje istnieć czynnik spekulacyjny, natomiast odzyskuje swoje prawa zdrowa kalkulacja gospodarcza, zdrowy kredyt, normalny stosunek wytwórcy do odbiorcy. Również handel zagraniczny, z naszym wywozem na czele, wejść musi w nowy okres kalkulacji i metody, gdyż metody dawne, „inflacyjne", należą już do przeszłości.

Zaspokojenie tej właśnie potrzeby głównie służyć ma „IV Targ Poznański". Prasa zagraniczna nazywa ten Targ „zdecydowanym wywozowym jarmarkiem polskim". W istocie, takie to jest zadanie tego Targu.

Na całym wschodzie Europy, związanym z zachodnio-europejskim życiem gospodarczym, Polska jest jedynym krajem, posiadającym obok wysoce rozwiniętego rolnictwa również przemysł, przed którym otwierają się piękne perspektywy. Przemysł ten, w dużym stopniu odbudowany po wojnie, w niektórych gałęziach przekroczył już potrzeby i pojemność rynku pieniężnego i musi znaleźć sobie ujście na rynkach obcych. Otóż „IV Targ Poznański" odegrać ma w tym zakresie bardzo poważną rolę. Wytworzyć się ma na nim styczność między kupcami i przemysłowcami: z państw bałtyckich, Czechosłowacji, Austrji i po części z Niemiec. Poznań jest nietylko duchowem, lecz i gospodarczym ogniskiem zachodnich dzielnic Polski, t. j. Wielkopolski, Pomorza, a po części i Górnego Śląska; posiada dawne tradycje miasta handlowego, doskonałe połączenie kolejowe z Gdańskiem, Berlinem, Pragą, z Wiedniem, jak również z Warszawą, Łodzią, Krakowem i Lwowem. Niezależnie od powyższych danych, dzielnica wielkopolska posiada jeszcze inne właściwości, które rokują jej wielką przyszłość w życiu gospodarczem Polski. Wymienić tu należy, przedewszystkiem, pracowitą i ekonomicznie wyszkoloną ludność, najwyżej w całej Polsce rozwinięte rolnictwo, wraz z przemysłem-rolniczym, wreszcie największą skłonność do tworzenia kapitału pieniężnego, przeznaczonego na rozwój przedsiębiorstw wytwórczych. Gleba wielkopolska należy do najlepiej uprawnych i wydajnych. Są to pierwszorzędne atuty gospodarcze, rokujące, dzielnicy wielkopolskiej świetną przyszłość, będącą jednocześnie naszym „zachodnim frontem gospodarczym". *T. W.*

Obrót towarowy z Jugosławją.

Królestwa Serbów, Chorwatów i Słoweńców, powstałe jednocześnie z Polską pod koniec 1918 r. przez dobrowolne połączenie się południowych części byłej monarchji habsburskiej i Czarnogóry z Królestwem Serbskiem znalazło się w pierwszych chwilach swego istnienia w krytycznem położeniu gospodarczem, zwłaszcza zaś finansowem; kraj zubożały nie pokrywał nawet minimum zapotrzebowania ludności; warsztaty pracy były albo zniszczone przez bułgarów i niemców (Serbja), albo też zamieniane przez Austrję na wytwórnie przedmiotów zapotrzebowania wojennego (w częściach Jugosławji dawniej austrjackich lub węgierskich) i nie mogły wobec bezładu, który zapanował po przewrocie i dotkliwego braku surowców dostosować się natychmiast do zmienionych nagle stosunków. Skarb państwa był pusty, aparat administracyjny znajdował się w stanie zupełnego rozprzężenia, granice nie strzeżone umożliwiały przemytnictwo na wielką skalę, pozatem zaś kursowały w nowem państwie aż trzy różne waluty — dinary serbskie, perpery, czarnogórskie i korony austrjackie.

W takich oto warunkach znajdowała się Jugosławja w pierwotnym roku swego istnienia — w warunkach zapewne nie lepszych, niż Polska, a jednak już w 1920 r. jej eksport zagraniczny przekraczał 9 mil. kwintali, a w 1921 r.—15 mil. kw.; jednocześnie wwóz stanowił w 1920 r. przeszło 4 mil. kwint., w 1921 r. — około 7 mil. kw., przyczem w 1920 r. eksport pokrył *wartościowo* tylko 39% importu, a w 1921 roku—60%*).

Najrozleglejsze stosunki handlowe łączą Jugosławję z Włochami, dalej idą: Austrja, Czechy, Grecja, Anglja, Rumunja i Francja. Polska podług danych statystyki jugosłowiańskiej, w 1921 r. zajmowała w przywozie do Jugosławji 11 miejsce, w wywozie z Jugosławji 24.

Jako strona przeważnie rolnicza, Jugosławja wywozi zboże i mąkę, fasolę, kartofle, owoce świeże i suszone, konopie, jaja, sery; oprócz tego—bydło rogate, świnie, ptactwo, drzewo budowlane i opałowe, garbniki, ekstrakty garbnikowe, cement i rudy.

Przywóz do Jugosławji zawiera w sobie wszystkie towary — oprócz spożywczych i najwięcej jednak ona sprowadza tkanin bawełnianych, welnianych, przędzy, wyrobów metalowych, przetworów chemicznych, węgla kam., skór wyprawianych, soli kuchennej, wyrobów ceramicznych, gotowe odzienie, kapelusze i t. d.; ze spożywczych sprowadza cukier, ryż i kawę, oraz cytryny i pomarańcze.

Podług naszych danych statystycznych, zaczerpniętych z G. U. S., obrót towarowy z Jugosławją w 1923 r. przedstawiał się następująco:

	Przywóz z Jugosławji	% stos.	**Wywóz do Jugosł.**	% stos.
Ogółem	*27.501 kwint.*	*100*	*216.571 kw.*	*100*
z tego:				
prod. spożywcze	5.897	21,4	"	"
surowce . .	18.022	65,5	206.320	95,2.
półfabrykaty .	2.506	9,1	4.057	1.8.
fabrykaty .	1.076	4,0	6.194	3,0.

Aczkolwiek pod względem ilościowym wywóz nasz przewyższa wwóz Jugosłowiański prawie 8 razy, jednak wartościowo jest wyższy tylko o 22%, albowiem wartość całego przywozu z Jugosławji wyraża się 1,063,490 złotych, a naszego wywozu do Jugosławji — 1,300,000 złotych.

Główniejsze towary *przywozu* z Jugosławji w kwint.:

z *surowców* — ruda żelazna 15,866, garbniki 1121, skóry futrzane 986;

z prod. spożywczych — owoce suszone 5,159, tytuń 702;

z półfabrykatów—masa papierowa 2,506;

z fabrykatów — skóry wyprawione 382, wyroby metalowe 380, papier 151 i wyroby z kamienia 114.

Z koleji nasz *eksport* do Jugosławji stanowią:

z surowców—węgiel kam. 142,190, koks 39,618, brykiety—24,350;

z półfabrykatów — waselina i parafina 3,942, żelazo sztabowe 115.

z fabrykatów — terpentyna i pochodne 2096, smary i oleje smarowe 1506, gazolina i benzyna 881, wyroby z żelaza kutolanego 596, kotły żelazne 290, rowery, kołowce 160, żelazo fasonowe 143, maszyny rolnicze 95, tkaniny wełniane 80, wyroby jutowe 78, powroźnicze 76.

W porównaniu z rokiem 1920 przywóz z Jugosławji zwiększył się o 57% — szczególnie wzrósł dowóz owoców suszonych (z 226 do 5160 kw.) i tytuniu (ze 100 do 700 kw.); jednocześnie olbrzymio spadł

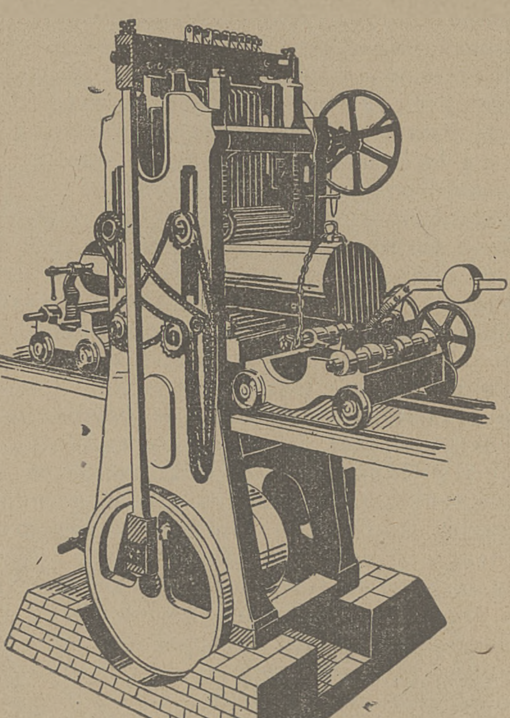
*) Eksport Polski w 1920 r. — przeszło 6 mill. kw., a w 1921 r. — przeszlr 20 mil. kwint.

import garbników (z 15200 kw. do 1120 kw.), ale zato przybyły nowe towary—ruda żelazna, skóry futrzane i wymienione wyżej fabrykaty, których w 1920 r. Jugosławja nam wcale nie eksportowała.

Wywóz nasz za ubiegły okres czasu wzrósł przeszło 4-krotnie, szczególnie węgiel kam., koks i brykiety (z 22 tys. kwintali do 186 tys kw.), smary i oleje smarowe (z 680 do 1506 kw.). Jednocześnie straciliśmy w Jugosławji rynek dla trzech rodzai towarów: soli kuchennej, ropy nie oczyszczonej i przetworów ropy naftowej, bo pierwszej i drugiej w 1923 r. wcale nie eksportowaliśmy do Jugosławji, a z przetworów ropy zamiast 12 tys. takowych, jakie daliśmy w 1920 r., w 1923 r. daliśmy tylko 881 kw. t. j. mniej 1 tysiąca. Natomiast eksportowaliśmy kilka tys. nowych towarów—fabrykatów.

W każdym bądź razie możemy konstatować, że stosunki handlowe między wymienionemi państwami stale wzrastają i w bliższej przyszłości, zawdzięczając z jednej strony niedawno zawartej umowie handlowej z Jugosławją, z drugiej wprowadzeniu stałej waluty polskiej, można się spodziewać, że stosunki te dojdą do daleko znaczniejszych rozmiarów. *A. Klepper.*

W sprawie organizacji targów i wystaw w Polsce.

Przed paru dniami nastąpiło uroczyste otwarcie IV-go Targu Poznańskiego, mającego trwać od 27-go kwietnia do 4 maja r. b. Targ tegoroczny zarówno pod względem organizacji, jak i doboru eksponatów oraz firm w nich uczestniczących różni się znacznie od targów, które odbywały się w latach poprzednich, przyczem zmiany te idą w kilku kierunkach. Mianowicie, co się tyczy organizacji, rozmieszczenia eksponatów i t. d. widać tu bardzo korzystny postęp, gdyż właściwie dopiero w tym roku została osiągnięta jaknajdalej idąca przejrzystość i umożliwiona szybka orjentacja dla zwiedzających. Z drugiej strony widać jednak, że Targi Poznańskie zaczynają dość wyraźnie nabierać charakteru lokalnego obejmującego zachodnie połacie ziem Polski, gdyż tylko w nielicznych wypadkach widzimy tam eksponaty pochodzące z byłego Królestwa Kongresowego względnie z Małopolski. Jest to objaw zupełnie zrozumiały, naturalny, a wynikający stąd, że dziś coraz więcej zaczyna się skierowywać ekspansje Polski na rynki wschodnie, dla których Poznań, jako brama wypadowa bynajmniej w rachubę nie wchodzi. Pod tym względem miarodajnym jest Lwów, wraz ze swemi targami jesiennemi, dominując nad Targiem Poznańskim swym położeniem gieograficznem. Jeśli więc Lwów nabiera charakteru coraz bardziej eksportowego, zorjentowanego na wschód, o tyle Poznań staje się raczej przeglądem sił gospodarczych Wielkopolski oraz najbliżej położonych połaci ziem Polski, ponadto mógłby się zbiegiem czasu stać naszym targiem eksportowym, obliczonym na Zachód oraz miejscem, gdzie import zagraniczny starałby się wystawić swe eksponaty, liczące na zbyt wewnątrz naszego kraju.

Wyżej przedstawiony przez nas podział działania Targów Lwowskich i Poznańskich, idąc po linji naturalnego rozwoju, staje się coraz bardziej faktem dokonanym. Trudniej byłoby przeprowadzić podział pomiędzy targami w Poznaniu a targami w Gdańsku, które w roku bieżącym znów rozpoczynają swą działalność. Tu bowiem nie możemy jako kryterjum przyjąć różnicy w kierunku orjentacji gospodarczej, gdyż zarówno Gdańsk, jak i Poznań starają się być łącznikiem pomiędzy Polską a Zachodem. Wprawdzie istnieje tu pewna różnica, lecz różnica sztucznie stworzona, gdyż o ile Poznań dotychczas dopuszczał jako wystawców jedynie te firmy, które mają swą siedzibę lub przynajmniej swój oddział w Polsce lub Gdańsku, o tyle Gdańsk żadnych ograniczeń w tym kierunku nie przewiduje. Geograficzne położenie Poznania mogłoby pociągnąć za sobą ten skutek, że byłby on w swej przeważającej części wystawą przemysłu polskiego, ściślej biorąc, zachodnio-polskiego, podczas gdy Gdańsk, będąc owym dostępem do morza dla prawie że całej Polski, mógłby się stać przeglądem wytwórczości bardziej różnych co do siedziby zakładów przemysłowych Rzplitej. Na bliższą jednak metę, zwłaszcza wobec nieuregulowanych stosunków polsko-gdańskich, Gdańsk będzie raczej posiadał charakter targu importowego, starającego się wprowadzić towary obce, w pierwszej linji niemieckie, co znów. jak i w częstych innych wypadkach, nie będzie szło po linji interesów polskiego przemysłu, a więc nie będzie się spotykało z sympatją polskich kół gospodarczych. Wprawdzie z biegiem czasu również gdańskie targi będą musiały zastosować się do warunków gospodarczych, odrzucić wszelkie dążenia, idące przeciw idei ochrony istniejących gałęzi polskiego przemysłu, natomiast dążenia eksportowe będą musiały znaleźć wyraz pełniejszy, niż to się być może w tym roku okaże. To też należy oczekiwać, że również i Targ Gdański otrzyma swój odrębny charakter wśród targów, odbywających się na polskim obszarze gospodarczym, jakkolwiek podział „kompetencji" pomiędzy Gdańskiem a Poznaniem, zwłaszcza jeżeli chodzi o charakter międzynarodowy tych targów nie da się jasno przewidzieć i będzie się musiał skrystalizować w pewnej walce konkurencyjnej, jaka się bez wątpienia pomiędzy Gdańskiem a Poznaniem w najbliższych latach rozegra. Miarodajnem tu będzie stanowisko polskiego przemysłu, którego orjentacja nada temu lub drugiemu targowi stanowisko, jeżeli nie wyłączne, to dominujące. Tu można też z góry przewidzieć odpowiedź na pytanie, jakim powinien być stosunek naszego przemysłu do targów w Gdańsku. Otóż, ponieważ zdajemy sobie sprawę, że w Gdańsku polski przemysł siłą rzeczy spotka się z konkurencją obcą, przeto istnieją tylko dwie alternatywy: albo zupełne powstrzymanie się od udziału w tych targach, jako w

swych dążnościach sprzecznym z polskiemi interesami, albo też przyjęcie tak tłumnego udziału w nich, aby przy pomocy eksponatów polskich z punktu stłumić wszelkie dążności zagranicznego konkurenta, o ile są szkodliwe dla polskiego organizmu gospodarczego, a jednocześnie utworzyć z gdańskiego Targu wspaniałą propagandę polskiego eksportu.

Widzimy więc, że decydującem będzie tu stanowisko polskiego handlu i przemysłu, które dość szybko będą mogły zorjentować się co do właściwej linji postępowania, zależnej również od tego, w jaki sposób Gdańsk będzie nadal traktował polskie interesy gospodarcze.

Już z tego, co wyżej powiedzieliśmy, widać, że dziś polskie sfery gospodarcze mają do czynienia z trzema targami, odbywającymi się na polskim obszarze gospodarczym. Już dziś stają do walki konkurencyjnej: Lwów, Poznań i Gdańsk. Walka ta na razie nie jest ostra, być może, że nigdy ostrych form nie nabierze, o ile dość wcześnie nastąpi rozgraniczenie zakresu dzialności pomiędzy temi targami. Jednakże uderza tu brak jakiejkolwiek organizacji targowej lub wystawowej w stolicy Państwa, w Warszawie. Złożyło się na to kilka okoliczności, z których możemy tu wymienić: szukanie miejscowości położonych bliżej granic, w celu przysunięcia targów do rynków zbytu, brak dostatecznych i odpowiednich budynków w Warszawie, ciasnota mieszkaniowa, wreszcie pewien brak odwagi, koniecznej do realizowania śmiałych pomysłów, jakim w szczególności muszą być targi, wymagające znacznych inwestycji, a których powodzenie zawsze stoi pod groźnym znakiem zapytania.

Możnaby zastanowiać się nad pytaniem, czy Warszawę nie należałoby rezerwować jako miejsce potężnych, a niezbyt często odbywających się wystaw ogólno-polskich lub międzynarodowych. Kwestja ta z całą pewnością w najbliższych czasie będzie aktualna i wówczas siłą rzeczy trzeba będzie rozstrzygnąć kwestję miejsca i jej urządzenia. Jest pytanie, czy w celu urządzenia wystawy międzynarodowej należałoby wyzyskać już istniejące urządzenia czy to we Lwowie czy w Poznaniu, czy też zdobyć się na wysiłek materjalny w celu zorganizowania jej w stolicy. Nie zamierzamy pytania tego dziś rozstrzygać w tym czy innym sensie, jakkolwiek wydaje nam się, że siłą rzeczy nasuwałaby się tu decyzja na korzyść Warszawy, o ile ta potrafiłaby zdobyć się na odpowiednią inicjatywę.

Nie należy też zapominać o pewnem przemęczeniu, jakie ujawnia przemysł w stosunku do tego rodzaju imprez. Być może, że jest to związane z reminiscencjami lat ostatnich, kiedy polski przemysł mało odnosił korzyści z udziału w targach, zwłaszcza jeśli chodzi o eksport, natomiast dzięki zyskom związanym z dewaluacją marki obywał się doskonale bez propagandy targowej. Dziś, kiedy mamy ustabilizowaną walutę, kiedy kwestja zdobywania rynków staje się i trudną i konieczną, stosunek do targów będzie musiał ulec zasadniczej rewizji, a wówczas wszystkie tu poruszone przez nas sprawy odnajdą właściwą podstawę do dyskusji.

As.

Korespondent-sprzedawca.

Niewyzyskana siła sprzedawcza. Martwe oferty. Kto powinien sprzedawać przez korespondencje. Wady naszych korespondentów handlowych. Brak skromności. Nieumiejętne traktowanie klijenta. Jak zaradzić złemu. Zarganizowanie kampanji sprzedażnej.

W Polsce przed wojną i jeszcze więcej w dobie obecnej cała prawie sprzedaż prowadzona jest drogą osobistego kontaktu pomiędzy sprzedawcą a nabywcą. Czy to w sklepie, czy w banku, czy w biurze technicznem, czy nawet w fabrycznem biurze sprzedaży produkowanego artykułu — wszędzie sprzedaż prowadzona jest osobiście.

Naogół klijenta się nie szuka, ale czeka się, aż się do nas zgłosi i sam rozpocznie pertraktacje. Jeżeli niektóre firmy robią pierwszy krok, to robi się to zwykle przy pomocy sprzedawców, t. zw. u nas agentów, którzy w swoich rejonach odwiedzają klijentelę. Ale i tu sprzedaż i wszystkie wysiłki skierowane są do osobistego zetknięcia się z klijentem. Sprzedawca więc musi sobie sam utorować drogę do przyszłego nabywcy, musi otworzyć sobie drzwi do jego biura, czy domu, musi zareklamować towar i ostatecznie doprowadzić do sprzedaży.

A gdyby tak obliczyć, co kosztuje czas tego sprzedawcy zmarnowany na wszystkie zachody poprzedzające samą sprzedaż, to możnaby się łatwo przekonać, że ta droga jest bardzo kosztowna i uboga w rezultaty.

Środek bardzo poważny, który znakomicie może zastąpić osobisty wysiłek sprzedawcy, a jest nim dobry list, u nas niestety jest mało stosowany. Niektóre firmy próbowały go, ale rezultaty nie były zadawalniające i dlatego niewiele się na nim polega.

W pewnej firmie, która stale rozsyła bardzo wiele ofert, przeglądałem korespondencję z klijentelą interesującą się artykułem posiadanym przez tę firmę na sprzedaż. Z pośród 200 ofert, jakie przeczytałem, zaledwie 18, t. j. mniej niż 10 proc było napisanych dobrze. Reszta składała się z szablonowych, nic nie mówiącbch zdań, które nie miały w sobie tego „ducha sprzedawczego“, tego fluidu, któryby zmusił klijenta do skoncentrowania swej uwagi na tej właśnie propozycji z pominięciem wszystkich innych.

A firma ta należała do kategorji firm, które właśnie przez korespondecję powinny robić doskonałe interesy, ponieważ mają do czynienia z klijentelą zamieszkałą na wsi, a więc taką, która chętnie czyta wszystkie listy, a która jednocześnie nie posiada dosyć czasu, aby po każdy sprawunek jechać osobiście do miasta.

I takich firm jest u nas mnóstwo. Każdy przemysłowiec, sprzedający swe towary hurtownikom, czy też bezpośrednio klijenteli, każdy hurtownik szukający detalistów, każdy wreszcie detalista może zawsze ofiarować swój towar czy swoje usługi przy pomocy listów skierowanych czy to do dawnych nabywców, czy to do osób, które mogą i powinny brać jego towar.

Jeszcze z przedwojennych czasów pamiętam jeden wybitny przykład takiej sprzedaży przez korespondencję. Jedna z większych firm węglowych w Polsce z nadejściem wiosny, kiedy odbiór węgla na opał w mieście zmalał, a według umowy z kopalniami trzeba było odbierać pewne znaczne minimum węgla, bo od tego zależały dalsze dobre stosunki z kopalniami i odpowiedni przydział w zimie, — powzięła myśl sprzedania tego węgla obywatelom ziemskim podczas lata, jako zapas na sezon jesienny i zimowy. W tym celu kierownik wydziału sprzedaży węgla przygotował odpowiednie listy, w których w zręcny sposób i przekonywujący przedstawione były korzyści nabycia węgla w lecie, i takie listy rozesłał paruset obywatelom ziemskim podług listy otrzymanej z Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, syndykatów rolniczych i t. p. Rezultat był nadspodziewanie dobry: w krótkim czasie otrzymano tyle zamówień, że sprzedaż wagonowa węgla doszła do cyfry zimowych miesięcy.

Powodzenie to tłomaczy się przedewszystkiem dobrym pomysłem, a następnie umiejętnem jego wykonaniem. Gdyby te oferty nie były odpowiednio zredagowane. rezultat byłby prawdopodobnie bardzo mały. Ale oferty były pisane przez człowieka, który sam zajmował się sprzedażą, który znał wszystkie argumenty, umiał przewidzieć wymagania klijenteli i przedstawić całą propozycję w ten sposób, że wyglądała ona prawdziwie i zachęcająco.

A drugi przykład umiejętnego wykorzystania poczty, jako sprzedawcy widziałem kiedyś w postaci listu rozesłanego przez pewnego krawca w New Yorku.

List był mniej więcej tej treści:

„W New Yorku jest kilka tysięcy krawców i każdy z nich chętnie podjął-

by się zrobienia dla Pana garnituru i palta.

Ilu jednak z pomiędzy nich zasługuje na to, aby im pan tę robotę powierzył? Czy naprz. ten, który robił Panu ostatni garnitur, wykonał go ku całkowitemu Pana zadowoleniu? Jeżeli tak, to niech Pan przy nim pozostanie. Nie warto robić eksperymentów.

Jeżeli jednak nie był Pan *zupełnie* zadowolony z jego roboty, to pragnąłbym bardzo, aby pan odwiedził mnie i pozwolił sobie pokazać naszą robotę, posiadane przez nas materjały i ceny".

List ten, jak mnie informował jego autor, przyniósł bardzo dobre rezultaty. Dał on krawcowi tylu nowych klijentów, że musiał powięszyć ilość zatrudnionych u siebie pracowników.

Gdzie jest przyczyna tego, że ten list dotarł tam, gdzie należy? List ten był *ludzki* Krawiec ten nie twierdził, że inni są nic nie warci, że on jest najlepszy, ale między wierszami łatwo było dostrzedz, że jest dobry.

Bardzo wiele ofert, jakie się pisze u nas, grzeszy stale tym brakiem elementu ludzkiego. Są to przeważnie listy pełne zbytecznych superlatyw, listy grzeszące brakiem skromności w stosunku do klijenta. Korespondent wielkiej firmy, pisząc do klijenta, daje mu odczuć swą wyższość, swą nieomylność, narzucić mu swój gust lub swoje zapatrywania. A trzeba pamiętać, że delikatność i takt są najważniejszemi zaletami dobrze napisanego listu.

Przypuszczalnie pochodzi to stąd, że nasi korespondenci naogół nie są sprzedawcami. Przeważnie, firmie, jako korespondenci, pracują w szczególniej, jeżeli chodzi o większe firmy, jako „wielojęzyczni" korespondenci. Najważniejszą ich zaletą jest znajomość paru języków i pewnej terminologji używanej w handlu.

Ale zalety te wcale nie wystarczają, jeżeli chodzi o sprzedaż drogą korespondencji. W tym wypadku listy muszą być pisane przez sprzedawców, a dopiero mogą być wygładzone, czy też przetłomaczone przez tych panów stylistów. List, który ma na celu sprzedaż, musi zaleźć klijentowi za skórę. Inaczej nie spełni swego zadania. Musi być nietylko logiczny, ale musi być ciekawy. Musi zawierać w sobie te same argumenty, jakie byłyby poruszone przy sprzedaży osobistej.

Ludzie umiejący pisać takie listy, a jest ich u nas w Polsce bardzo niewielu, są opłacani na wagę złota. W Ameryce tylko wielkie firmy mogą sobie pozwolić na angażowanie tych artystów wyłącznie na swe usługi. Rezultat jest ten, że mało kto u nas mógłby sobie pozwolić na pisanie dobrych ofert, gdyby był zmuszony opłacać całkowicie czas dobrego specjalisty od ich pisania.

Ale jest inne wyjście.

Oferty na dany artykuł są wszystkie mniej lub więcej jednakowe. Weźmy np. towar taki, jak węgiel. Odbiorcy tego towaru łatwo dadzą się podzielić na kilka kategorji, z których każda ma swe wymagania i poglądy. Należy więc ułożyć sobie kilka ofert dla każdej z tych kategorji a potem tylko operować zawartymi w nich argumentami i cyframi.

A więc, jeżeli się nie posiada w swym sztabie odpowiedniego korespondenta, któryby mógł dla nas stale pisywać takie oferty, to można „obstalować sobie" u specjalisty takie listy a potem korzystać z nich przy pomocy posiadanych u siebie sił biurowych.

Nie będzie to kosztowne, bo suma, nawet znaczna, zapłacona jako honorarjum, za napisanie takich ofert w stosunku do zadania i rezultatów, będzie bardzo nieznaczna.

Coraz częściej spotykamy się z faktem powierzania specjalistom redagowania i układania ogłoszeń, dlaczego więc nie pójść jeszcze krok dalej i powierzać podobnym specjalistom pisanie ofert.

T. Skarzyński.

Rachunkowość skarbowa.

W związku ze zmianą ustroju monetarnego i z przejściem z rachunkowości w markach na rachunkowość w złotych ministerjum skarbu rozesłało do wszystkich kas skarbowych i władz centralnych zarządzenia, dotyczące zmian, jakie kasy skarbowe władze i urzędy państwowe obowiązane są wprowadzić w swej rachunkowości.

Wypłaty z kas skarbowych mogą być dokonywane zasadniczo od dn. 28 kwietnia r. b. biletami Banku Polskiego, biletami zdawkowemi oraz monetami, w czasie jednak przejściowym t. j. w ostatnich dniach kwietnia i w maju r. b. ministerjum skarcu zezwala na dokonywanie wypłat markami polskiemi. Wszelkie wpłaty do kas skarbowych do dn. 30 czerwca r. b. mogą być dokonywane, stosownie do wyboru płatnika, bądź biletami Banku Polskiego i biletami zdawkowemi, bądź markami. Przy wpłatach i wypłatach obowiązuje relacja 1 złoty = 1,800,000 mkp.

Zmiana rachunkowości kas skarbowych nastąpić ma z dniem 1 maja r. b. po formalnem zamknięciu dzienników w dn. 30 kwietnia r. b. założeniu w d. 1 maja rano nowych dzienników kasowych i przeniesieniu do nich w złotych pozostałości kasowych, wykazanych w dziennikach za kwiecień r. b. w markach polskich.

Przed zmianą rachunkowości wszystkie kasy skarbowe obowiązane są odesłać do oddziałów P. K. K. P., lub oddziałów Banku Polskiego posiadane monety złote lnb srebrne, zarachowane w sumach budżetowych lub obrotowych, monety zaś srebrne i złote zarachowane w sumach depozytowych zapisać do księgi depozytów rzeczowych, do dyspozycji tej władzy, która dysponowała depozytem.

Z banknotami państw obcych kasy mają postąpić podobnież jak z monetami złotemi, lub srcbrnemi, z wyjątkiem rubli carskich, marek niemieckich i t d., których oddziały P. K. K. P. nie skupują i z któremi mają kasy postąpić tak, jak z kruszcami, zarachowanemi w sumach depozytowych. Bilon żelazny polski, niemiecki i inny ma być opieczętowany, zapisany jako depozyt i pozostawiony do dyspozycji ministerjum skarbu.

Również przed ostatecznem zamknięciem ksiąg w d. 30 kwietnia r. b. winny być w kasach skarbowych uregulowane sumy depozytowe w ten sposób, iż wszelkie depozyty gotówkowe, nie dosięgające sumy 1,800,00 mkp., mają być wyłączone z ksiąg depozytowych, ogólna zaś ich suma zapisana na dochód budżetu minist. skarbu. Depozyty gotówkowe ponad 1,800 tys. mkp. mają być przerachowane podług relacji 1 złoty = 1,800,000 mkp. z przelaniem na dochód budżetu ministerjum skarbu reszt mniejszych niż, 18 tys. mkp.; depozyty w papierach procentowych markowych winny być również przerachowane na złote przy zachowaniu relacji następującej: dla asygnat pożyczki państwowej 1918 r. 1 złoty = 25 mk., 11,5 rubli, lub 35,5 koron; dla obligacji krótko i długoterminowej pożyczki państwowej z roku 1920 1 złoty = 100 mk.; dla obligacji 4% pożyczki premjowej z r. 1920 1 zł. = 500 mk.; dla biletów skarbowych wszystkich serji 1 zloty = 1,800,000 mkp.; dla obligacji 8% pożyczki złotej z r. 1922 i 6% złotych bonów skarbowych 1 złoty = złotemu imiennej wartości obligacji, lub bonów bez uwzględniania przy przerachowaniu obligacji pożyczki złotej części markowych; dla obligacji premjowej pożyczki dolarowej r. 1924 1 dolar = 4 złote; dla obligacji pożyczki kolejowej z r. 1924 1,800,000 = 1 złoty.

Przy przerachoweniu na złote depozytów w papierach procentowych pozostałe reszty zaokrąglone być winny do całego grosza.

Gdy po zamknięciu rachunków ogólna pozostałość kasowa na dzień 1 maja nie da się podzielić bez reszty prze 18 tys., aby uniknąć wykazywania na maj pozostałości w ułamkach groszy, ministerjum skarbu upoważnia kasy do zniszczenia przez spalenie niepodzielnej reszty gotówki, wynoszącej mniej niż 18 tys. mkp,

Od dnia 1 maja dzienniki, wszystkie ksiegi kasowe i rachunkowe oraz wykazy kas skarbowych mają być prowadzone wyłącznie w złotych, przytem ze względu na to, iż jeszcze przez pewien czas, obok złotych, wpływać będą również marki, — do d. 1 maja w księdze skarbca, w rubryce banknoty, ma być nawiasowo wskazywana suma wpływu w złotych, zaś po dniu 1 maja ma być obok złotych dodatkowo wpisywana suma wpływu w markach.

Od dnia 1 maja r. b. prowadzona będzie również rachunkowość władz i urzędów oraz instytucji p ństwowych (P.K.O.) w złotych.

KRONIKA KRAJOWA

PRZEMYSŁ

Produkcja cukru w kampanji 1923/24.

Po zakończeniu kampanji cukrowej w okresie bieżącym, okazało się, że wyprodukowaliśmy 343,707 ton cukru białego (w r. ub. 268,000 ton); z powodu wczesnych mrozów i zawiei śnieżnych straciliśmy około 20,000 t. Z osiągniętej produkcji przypada: na Wielkopolskę dla cukrowni zrzeszonych — 196,000 t. (57 proc.); na małopolskę 11,674 t.; na Kongresówkę i Wołyń 136,033 t. (39,6%).

Z powyższej ilości przeznaczono na eksport 141,000 ton.

Poprawa sytuacji eksportowej przemysłu włókienniczego.

Z Łodzi donoszą, iż sytuacja eksportowa w przemyśle włókienniczym znacznie się poprawiła. W szczególności wchodzą w rachubę rynki: konstantynopolski, angorski i południowa Ameryka.

Produkcja spirytusu.

Jak podaje „Przemysł Rolny", w kampanji 1922/23 było czynnych 1202 gorzelni, które wyprodukowały 881.500 hl. spirytusu. Przed wojną produkcja polska wynosiła 3 miljony hl. (Niemcy na dzisiejszych obszarach wyprodukowały w 1912/13—2,881,000 hl., Francja 2,953,000, Rosja na obecnych obszarach 4 milj. hl.). Przyczyną nizkiej produkcji polskiej jest fakt zniszczenia 1500 gorzelni, z których zaledwie 500 zostało odbudowane. Na spirytus przerabia się u nas ziemniaki, jęczmień, melas i owoce.

W sprawie cła od żelaza.

Polityka minist. kolei żel. odnośnie cła od importowanego żelaza wywołuje żywe zaniepokojenie w sferach hutniczych. Chodzi o to, że min. k. żel. doma się zwolnienia od cła żelaza, sprowadzanego do wyrobu taboru kolejowego. Związek hut polskich zgłosił do rządu sprzeciw wobec tej polityki, podkreślając, że stan przesilenia gospodarczego chwili obecnej wymaga, aby hutom polskim dać pełną możność zaspakajania wszystkich krajowych potrzeb żelaza.

Budowa laboratorjum maszynowego.

Górnośląski związek górniczo-hutniczy postanowił wybudować dla Akademji Górniczej, laboratorjum maszynowe. Będzie to dar o wielkiem znaczeniu, tembardziej o ile takie laboratorjum byłoby o większych rozmiarach i to w zakresie stacji doświadczalnej. Brak bowiem takiej instytucji odczuwa cały przemysł polski.

Zainteresowanie Francji polskim przemysłem azotowym.

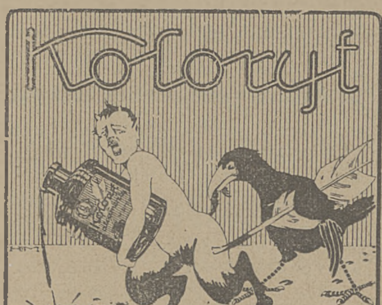
Jak się dowiadujemy francuska grupa „L'asotte francais" poczyniła rządowi propozycję co do przystąpienia do Zakładów Chemicznych w Chorzowie w celu rozszerzenia i spotęgowania produkcji. Propozycje francuskie zmierzają ku pewnym zmianom technicznym w kierunku produkcji. Obecnie są one rozpatrywane przez miarodajne koła rządowe.

Wagony polskie.

Jugosławja potrzebuje obecnie nowych wagonów kolejowych w większej ilości. Część wagonów zakupiono niedawno w Niemczech, Czechach, Austrji i na Węgrzech. W zasadzie możliwy jest import wagonów polskich do Jugosławji w przyszłym roku, ponieważ wagony zamówione w r. b, już wyczerpały możliwość produkcji. Horoskopy powyższe wpłyną oczywiście dodatnio na sytuację w tej dziedzinie przemysłu, która jeszcze niedawno przeżywała ostry kryzys wobec oszczędności rządowych i związanych z niemi utrudnień w wydawaniu zaliczek.

Wagony polskie dla Turcji i Rumunji.

Dowiadujemy się, że związek polskich wytwórców wagonów i parowozów zainteresował się sprawą oferty na dostawę dla Turcji polskich wagonów kolejowych. Niezależnie od tego należy się spodziewać większych zapotrzebowań na wagony i lokomotywy w r. 1925 dla Rumunji, która projektuje rozszerzenie sieci kolejowej. Zapotrzebowania te będą mogły być częściowo zaspokojone przez Polskę, zwłaszcza jeżeli chodzi o koła i osie.

Nowa wytwórnia samolotów w Polsce.

W Warszawie ma powstać wytwórnia samolotów p. f. „Podlaska Wytwórnia Samolotów Spółka Akcyjna". Zadaniem wytwórni będzie nie tylko budowa samolotów, lecz i handel samolotami, jak i częściami składowemi, oraz zakładanie fabryk budowy samolotów.

W sprawie eksportu polskich wyrobów emaljowanych.

Konsul Rzpltej Polskiej w Trjeście jest często zapytywany przez tamtejszych kupców o próbki naczyń emaljowanych polskich, które obok zbytu we Włoszech mogłyby również znaleźć zbyt na Dalekim Wschodzie za pośrednictwem triesteńskich eksporterów. Ponieważ w chwili obecnej wymieniony konsulat zajęty jest organizowaniem wystawy polskiego przem. w Padwie, pożądanym byłoby, aby znalazły się na tej wystawie, również próbki naczyn emaljowanych. Dodać przytem należy, że port w Trjeście i tamtejsi eksporterzy najbardziej się nadają dla pośredniczenia w naszem handlu ze Wschodem.

Z przemysłu górnośląskiego.

Zało ona niedawno w Katowicach spółka, mająca na celu przywóz rudy z Krzywego Rogu dla hut śląskich, zmuszona była ograniczyć swoją działalność. Okazało się bowiem, iż ruda szwedzka jest o 15% tańsza, a pod względem zawartości żelaza lepszą. Starania o eksploatacji pokładów rudy w Wieluńskiem i znajdujących się na gruntach państwowych nie powiodły się ze względu na uciążliwe warunki dzierżawne.

„Unja" Zjednoczone fabryki maszyn.

Dawniej C. Blumwe i Syn w Bydgoszczy uruchomiają w najbliższych dniach nową fabrykę w Bydgoszczy, w której będą wyrabiane mniejsze maszyny do obróbki drzewa. Fabryka ta będzie zatrudniała około 250 ludzi. W ten sposób Bydgoska fabryka maszyn „Unja" podwoi swoją produkcję traków i maszyn do obróbki drzewa i będzie nietylko największą tego rodzaju fabryką w kraju, ale jedną z największych w Europie.

KRONIKA KRAJOWA
HANDEL

Towary kolonjalne.

Ceny dobrych gatunków kawy doszły na rynku światowym do niebywałej w ciągu ostatnich lat 50 wysokości; wskutek nieurodzaju bowiem przeszło 40 proc. plantacji kawy uległo zniszczeniu. Cena lepszych gatunków kawy dochodzi do 1 i pół dolara za kilogram surowego towaru. Ceny herbaty kształtują się względnie pomyślnie i niewiele odbiegać będą od cen dotychczas u nas obowiązujących. Ceny najniższych gatunków zarówno kawy, jak i herbaty podwyższone nie będą. Nabyto dla Polski transport najwyższego gatunku kakao z największą zawartością tłuszczu. Warunków kredytowych, postawionych przybyłym z Polski nabywcom przez eksporterów, nie należy uważać za trudne.

Rynek metalowy.

Ceny hurtowe na surowce przemysłu metalowego przetwórczego w dn. 25/4 1924 r. w Mkp. za 1 kg. franco wagon st. Warszawa (pg. danych S. A. „Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi"):

	Mkp.
Surówka odlewnicza „Chlewiska" na węglu drzewnym	355000
Surówka odlewnicza „Stąporków" № 1	345000
Surówka odlewnicza Witkowicka № 1	350000
Złom żeliwny (fragment lany)	220000
Żelazo handlowe krajowe	465000
Bednarka gorąco walcowana	530000
Bednarka zimno walcowana	885000
Walcówka (drut okrągły od 5½ do 13 mm., kwadratowy od 5¼ do 8 mm.	562000
Blacha (cena zasadnicza)	575000
Koks karwiński	130000
„ górnośląski twardy	96000
„ „ miękki	94000
Węgiel dąbrowski gruby	71000
„ górnośląski „	79000

Według notowań Związku Hut ustalone zostały następujące ceny surówki od dn. 4 marca r. b. aż do odwołania w złotych polskich równych frankowi złotemu w/g kursu giełdy Warsz. za 1 tonnę loco huta: mart. — 155, № 2 — 170, № 1 — 180, № 0 — 200.

Związek Polskich Hut Żelaznych ustalił, począwszy od dn. 4 marca r. b. aż do odwołania, następujące ceny na wyroby walcowane w złotych polskich równych frankowi złotemu w/g kursu giełdy Warsz.

1) żelazo handlowe . . . 23,4 gr. przy zamówieniach od 60 tonn; przy zamówieniach mniejszych cena wyższa o 2%.
2) bednarka zimno-walcowana . . . . 46,8 gr.
   bednarka gorąco-walcowana . . . . 27 „
3) drut . . . . 28,8 „
4) blachy ponad 1 mm. . 29,7 „
5) żelazo uniwersalne . . 27,9 „

Wszystko za 1 klg. loco wagon huta wysyłająca przy zamówieniach pełnowagonowych.

Do powyższych cen zasadniczych doliczane są dopłaty, obowiązujące w dniu wysyłki.

Możliwości eksportu na Litwę.

Jedna z firm litewskich pragnie zawrzeć stosunki z polskimi dostawcami terpentyny, benzyny, sody bicarbonatowej, naftaliny i fabrykatów fenolowych. Zgłaszać się należy do Komitetu Generalnego w Królewcu (Königsberg Pr. Neue Darmgasse 20).

Wywóz do Rumunji.

W końcu kwietnia i w początkach maja r. b. koleje rumuńskie kupować mają większe ilości pilników i pędzli. Firmy polskie pragnące stanąć do konkursu, winny przesłać oferty z katalogami w języku francuskim lub niemieckim do jeneralnej dyrekcji kolejowej, Bukareszt, Calea Victorie 121. Wobec bliskiego terminu, oferty mogą również być nadesłane do konsulatu polskiego w Bukareszcie, który zgadza się zająć tą sprawą.

Co Polska wywozi do Czechosłowacji.

Główną rolę w przywozie węgla kamiennego do Czechosłowacji w r. ub. odegrała Polska. Statystyki wykazują, że na ogólną ilość 845,621 t. węgla Polska przywiozła 671,146 ton czyli 79,3%. W stosunku do przywozu z Czechosłowacji Polska wykazuje zwiększenie przywozu z 1,7% do 3,7%. Poza węglem Polska wywozi do Czechosłowacji naftę oraz produkty naftowe. Stosunek procentowy ogólnego przywozu i wywozu z Polski do Czechosłowacji urzędowe statystyki wykazują następująco: przywóz w 1923 r. — 1,7%, w 1922 = 2,6%, w 1923 — 1,7%. Natomiast wywóz: w 1923 2,9%, w 1922 — 3,3%, w 1921 — 5,2%.

„Stosunki" Handlowe z bolszewikami.

Do Akcyjnego Tow. „Inter-Komrus", na zasadzie wzajemnego porozumienia, przystąpiła warszawska firma dla handlu z zagranicą „Ze-Te Ha", której współwłaścicielami są obywatele polscy, pp.: Kalksztein i Szteinberg. Firma ta miała finansować tranzakcje handlowe z Rosją. Pełnomocnik Tow. „Inter-Komrus", obywatel polski, p. Weintal, udał się przed kilkoma tygodniami do Moskwy i zawarł tam z „Wniesztorgiem" porozumienie, na którego mocy przygotowano projekt Tow. mieszanego „Rusdanpoltorg". Dla uzyskania aprobaty „Ze-Te-Ha", jako strony finansującej, p. Weintal wezwał p. Kalkszteina, który po przybyciu do Moskwy i poznaniu się z treścią projektowanej umowy odmówił aprobaty. Wkrótce potem władze sowieckie aresztowały p. Kalkszteina, Weintalowi zaś odmówiły wizy powrotnej, motywując krok swój tem, iż jest on potrzebny do sprawy p. Kalksztejna.

Takie traktowanie przemysłowców i kupców zagranicznych nie wpłynie oczywiście dodatnio na wznowienie stosunków gospodarczych państw zachodnich z sowietami.

Stosunki handlowe polsko-duńskie.

Wszystkie dziennik kopenhaskie bez różnicy zabarwienia przyniosły obszerne i życzliwe interwiewy z polskim chargé d'affaires w Danji p. Papée o stosunkach polsko-duńskich, a w szczególności o znaczeniu zawartego z Polską traktatu handlowego.

Sprzedaż na raty.

W rezultacie represji, zastosowanych przez oddział walki z lichwą kom. rządu, kupcy sprzedający wszelkiego rodzaju konfekcję na raty ustalili po dłuższej dyskusji, iż przy sprzedaży na raty ceny, ponad legalne normy zarobku, przy kredycie trzymiesięcznym będą wyższe o 10% dla odbiorców zorganizowanych (kooperatywy, fabryki i t. d.) i 15% dla niezorgan.

KRONIKA FINANSOWA

Przeliczanie oszczędności składanych na książeczki P.K.O.

W związku z wprowadzeniem w dniu 1 maja r. b. rachunków w walucie złotej P.K.O. informuje, że posiadacze książeczek wkładkowych, opiewających na marki winni do 1-go czerwca r. b. bądź oszczędności swe wycofać, bądź też przedstawić do przeliczenia na złote. Przeliczeniu nie będą podlegać wkładki na kwotę mniejszą, niż 1,800,000 mk. Tego rodzaju mniejsze kwoty będą z urzędu zwracane. Książeczki wkładkowe należy przesłać bądź bezpośrednio do P. K. O. w Warszawie (Biuro wypowiedzeń), bądź do najbliższych urzędów pocztowych, wypełniając dowód wypowiedzenia z zaznaczeniem przeliczyć na złote lub wypłacić. Nie wycofane oszczędności do dnia 1 czerwca będą przymusowo przewalutowane, przyczem książeczki markowe stracą wartość. Urzędy pocztowe w ciągu miesiąca maja wypłacać będą z książeczek tych do wysokości 20 miljonów mk. Przyjmowanie wkładek oszczędnościowych w walucie złotej rozpocznie się w dniu 1-go maja przez wszystkie urzędy pocztowe i agencje, z wyjątkiem narazie urzędów pocztowych, położonych w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Czeki pocztowe w walucie złotej.

W związku z reformą walutową, polegającą na wprowadzeniu, począwszy od d. 1 maja r. b.. złotego, jako środka obiegowego, P.K.O. zawiadamia, iż urzędy pocztowe będą od dnia tego prowadziły rachunkowość wyłącznie w walucie złotej. Wszelkie przekazy będą wypłacały w złotych lub w markach polskich po kursie 18,000 mk. za grosz, t. j. w kwotach podzielnych przez 18,000 tak, iż sumy poniżej 18,000 mk. nie będą uwzględniane. Wobec powyższego wszelkie czeki przekazowe, jak i przelewowe, mające być załatwione w terminie, począwszy od d. 1 go maja r. b włącznie winny być bezwarunkowo wystawiane w walucie złotej, gdyż to pozwoli uniknąć ewent. nieporozumień.

Bank gospodarstwa krajowego.

Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 16 kwiet. powzięła uchwałę w sprawie połączenia państwowych instytucji kredytowych; polskiego Banku krajowego, państwowego Banku odbudowy oraz zakładu kredytowego miast małopolskich w Bank gospodarstwa krajowego. Statut Banku powyższego wyda minister skarbu. Majątek wymionych instytucji, będący własnością skarbu państwa, będzie wkładem skarbu państwa, przeznaczonym na kapitał zakładowy nowego Banku. Celem Banku jest organizowanie i rozwijanie kredytu przez emisje listów zastawnych oraz obligacji komunalnych i kolejowych. Czynności Banku określi statut. Bank ma prawo wypuszczania listów zastawnych i obligacji komunalnych i kolejowych, opiewających na złote, w złocie lub obcych walutach. Władzami Banku są: rada nadzorcza, prezes Banku, dyrekcja i komisja rewizyjna. Rada nadzorcza składa się z prezesa Banku i 15 członków.

Bank rolny.

Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 16 kwiet. powzięła uchwałę w sprawie projektu rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej, dotyczącego zmian ustawy o utworzeniu państwowego Banku rolnego. Statut Banku wyda minister reform rolnych w porozumieniu z ministrem skarbu i ministrem rolnictwa i dóbr państwowych. Bank rolny jest osobą prawną i podlega ministrowi reform rolnych. Zadaniem jego jest popieranie parcelacji i osadnictwa, regulacji rolnej oraz podniesienie rolnictwa i administrowanie funduszami, przeznaczonemi na powyższe cele. Władzami banku są: rada nadzorcza i dyrekcja. Do rady nadzorczej wchodzą: prezes i wiceprezes, mianowani przez ministra skarbu, na wniosek ministra reform rolnych i 8 członków. Dyrekcję Banku rolnego stanowi powołany przez ministra reform rolnych naczelny i dyrektor i dyrektorowie.

112 proc. kapitału zakładowego.

Według ostatnich danych statystyka udziału poszczególnych sfer społeczeństwa w subskrybcji akcji Banku Polskiego wyraża się w cyfrach następujących: przemysł 32 proc., banki bezpośrednie 17 proc., urzędnicy i wojsko 17 proc., inteligencja i kooperatywy 11 proc., akcjonarjusze prywatni bez prawa głosu, głównie inteligencja 8 proc., handel 5 proc., różni 3 proc., gminy i miasta 1 proc. — Zestawienie powyższe nie obejmuje subskrybcji przemysłowców górnośląskich w wysokości 10 proc. Wobec tego ogółem zapisy akcjonarjuszów prywatnych pokryły 112 proc. kapitału zakładowego Banku. W tym stanie rzeczy zajdzie potrzeba zmniejszenia zapisów niektórych grup akcjonarjuszów. Jak się dowiadujemy, zmniejszone zostaną udziały w zapisach na akcje przemysłowców i banków.

Bilon papierowy.

Jak już donosiliśmy, do czasu wybicia dostatecznej ilości bilonu metalowego, wypuszczone będą na przeciąg kilku miesięcy bilety zdawkowe, opiewające na 1 złoty, oraz na grosze: 1, 5, 10, 20 i 50.

Jako bilety zdawkowe jednozłotowe użyte będą banknoty, dostarczone z Francji. Bilety zdawkowe wartości 10, 20 i 50 groszy, wykonane będą specjalnie w państwowych zakładach graficznych.

Natomiast do biletów zdawkowych jedno i pięcio groszowych, które będą tylko krótki czas w obiegu, ponieważ dostarczona będzie wcześniej potrzebna ilość tego rodzaju bilonu metalowego, użyte będą części (wycięte) banknotów markowych wartości 500,000 i 10 miljonów mk., zaopatrzone w odpowiedni napis.

Szczegółowy opis wypuszczonych biletów zdawkowych podany będzie niebawem.

Obniżenie stopy procentowej od sum kredytowych.

Dowiadujemy się, że z dn. 1-go maja r. b. obniżona zostaje z 24 na 12 proc. stopa procentowa od sum kredytowych firmom i osobom prywatnym, korzystającym z okresowych kredytów przewozowych w kolejowych ekspedycjach towarowych i ajencjach celnych.

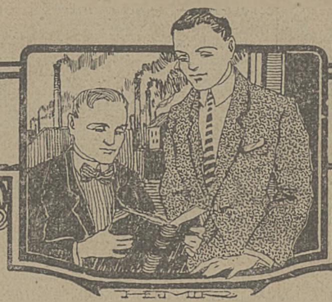
Przedłużanie terminu płatności przekazów P.K.K.P

Rada Nadzorcza P. K. K. P. powzięła uchwałę w przedmiocie przedłużenia do 30 czerwca r. b. termin płatności przekazów płatnych w P. K. K. P., wypuszczonych w myśl reskryptu Minist. Skarbu w dniu 23 listopada ub. r.

Wpływy rzeczywiste a preliminowane.

Według preliminarzy miesięcznych w pierwszym kwartale r. b. do kas skarbowych przewidywany był wpływ z danin publicznych i monopoli W sumie 162,816,537 fr. zł. Według dotychczasowych zestawień do kas skarbowych z danin publicznych i monopolowych wpłynęła suma 194,988,200 fr.zł., co daje przewyżkę rzeczywistych wpływów ponad sumy preliminowane 32 milj. fr.zł. Przewyżka ta stanowi 19,73%.

Ustawy i rozporządzenia.

Podwyższenie podatku dochodowego od uposażeń.

Rada ministrów w dniu 11 b.m. zatwierdziła projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o podwyższeniu od dnia 1 maja r. b. stopy procentowej dla państwowego podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń na najemną pracę.

Podwyższenie to wynosi:

w stopniu doch.	z	do
1	0,3 %	2 %
2	0,4 „	2,1 „
3	0,5 „	2,2 „
4	0,7 „	2,2 „
5	0,9 „	2,3 „
6	1,1 „	2,5 „
7	1,4 „	2,9 „
8	1,7 „	3,3 „
9	2 „	3,8 „
10	2,5 „	4,2 „
11	3 „	5 „
12	3,5 „	5,8 „
13	4,5 „	6,7 „
14	5,5 „	7,5 „
15	7 „	9,2 „
16	8,5 „	10 „
17	10 „	10,4 „
18	11,5 „	12,9 „
19	13 „	14 2 „
20	13,6 „	14,7 „
21	14,3 „	15,3 „
22	15 „	15,8 „
23	15,7 „	16,5 „
24	16,5 „	17,1 „
25	17,3 „	17,8 „
26	18,1 „	18,4 „
27	18,8 „	19 „
28	19,5 „	19,6 „

W dalszym ciągu skala nie zostaje zmieniona.

W związku z tem w podawanej na każdy miesiąc skali podatkowej winno być uwzględniane powyższe podwyższenie.

Zmiana ustroju pieniężnego.

Poniżej podajemy wyszczególnione w rozporządzeniu prezydenta Rzeczypospolitej o zmianie ustroju pieniężnego terminy wprowadzenia biletów Banku polskiego, biletów i monet zdawkowych, oraz wycofania marek polskich.

W r. 1924. D. 1 czerwca skarb państwa przystąpi do wymiany marek polskich na bilety Banku polskiego oraz monety lub bilety zdawkowe;

D. 1 lipca marka polska przestaje być prawnym środkiem płatniczym, wobec czego ustanie możność wyboru uskuteczniania zapłaty bądź biletami Banku polskiego, bądź markami polskiemi;

D. 1 listopada rozpocznie się wymiana biletów zdawkowych na bilon.

W r. 1925. D. 1 stycznia bilety zdawkowe przestaną być prywatnym środkiem płatniczym;

D. 3 stycznia ustanie wymiana biletów zdawkowych na monety zdawkowe lub banknoty;

D. 31 maja ustanie obowiązek wymiany marek polskich na bilety Banku polskiego, oraz monety zdawkowe.

Od d. 1 czerwca 1925 roku w obiegu pieniężnym będą już tylko bilety Banku polskiego, oraz monety zdawkowe, nie wycofane zaś marki polskie stracą swą wartość.

Terminy i warunki wymiany marek polskich na złote, a następnie biletów zdawkowych na monety zdawkowe, ustali minister skarbu w drodze specjalnego rozporządzenia.

Podatek dochodowy.

Podane nidawno rozporządzenie ministra skarbu z d. 15 lutego r.b., ustalające dla wymiaru podatku dochodowego na rok 1624 wartość franka złotego tylko dla roku bilansowego, kończącego się 31 marca, 3o czerwca, 3o września i 31 grudnia 1923 r. Ponieważ niektóre przedsiębiorstwa, a w tej liczbie przedsiębiorstwa naftowe, kończą swoje okresy operacyjne w innych miesiącach, przeto dla wymiaru podatku dochodowego ustalono obecnie dodatkowo przeciętną wartość franka złotego dla przedsiębiorstw, które mają płacić podatek dochodowy od dochodu, osiągniętego w roku operacyjnym obejmującym:

Okres od 1 maja 1922 r. do 3o kwietnia 1923 r. — 1 fr. zł. = 3,7oo mk.;

okres od 1 czerwca 1922 r. do 31 maja 1923 r.—1 fr. zł.=4,5oomk.;

okres od 1 sierpnia 1922 r. do 31 lipca 1923 r.—1 fr zł.=7,7oo mk.;

okres od 1 września 1922 r. do 31 sierpnia 1923 r. — 1 fr. zł. = 11,4oo mk.;

okres od 1 listopada 1922 r. do 31 październ ernika 1923 r. — 1 fr. zł. = 29,4oo mk.

okres od 1 grudnia 1922 r. do 30 listopada 1923 r. — 1 fr. zł. = 59.2oo mk.

Opodatkowanie dochodu.

Przy ustalaniu do opodatkowania na rok podatkowy 1924 dochodu osób fizycznych i prawnych, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, o ile chodzi o przedsiębiorstwa przemysłowe, odpisanie na zużycie przyjmować należy w wysokości 25% kwoty dochodu podatkowego, obliczonego w markach polskich, bez uwzględnienia potrąceń na amortyzację. Tak samo należy postępować w przypadkach, gdy wspomniane osoby, pominąwszy również potrącenia na amortyzację, obliczą sobie dochód podatkowy we frankach złotych w sposób przewidziany w § 4 rozporządzenia ministra skarbu z d. 15-go lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 168), zmienionego rozporządzeniem ministra skarbu z d. 15 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, p. 276), z tą tylko różnicą, że suma, przypadająca tytułem odpisania w markach polskich, winna być do potrącenia przerachowana na franki złote według przeciętnej wartości franka złotego z ostatniego miesiąca roku operacyjnego.

Nasz wywóz.

Na posiedzeniu zmniejszonego kompletu głownego urzędu przywozu i wywozu, uchwalono zezwolić kilku firmom na wywóz: 1) 18 wagonów słodu za pobraniem opłaty wywozowej w wysokości 52 franków złotych od każdych 10 ton oraz 2) 265,ooo kg. konserwów mięsnych, należność za nie w walutach obcych przekazana ma być skarbowi w wysokości 65 proc. cen hurtowych, obowiązujących na rynku wewnętrznym. Ustalono też kontyngens wywozowy łubinu na r. 1924 w wysokości 1000 wagonów (wagon po 10 ton). Wobec niewielkiej różnicy cen zagranicznych od krajowych, opłat wywozowych od łubinu zdecydowano nie pobierać. Uchwalono nadto wystąpić z wnioskiem o zniesienie opłat wywozowych od koniczyny, wyki, seradeli i peluszek.

Reglamentacja spółdzielni kredytowych.

W ministerstwie skarbu opracowuje się projekt uzgadniający przepisy o spółdzielniach kredytowych z ustawą o zakładach kupieckich. Spółdzielnie kredytowe podlegać będą rygorom obowiązującym dla domów bankowych.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Szwecja jest pierwszem państwem w Europie.

Szwecja jest pierwszem państwem w Europie, które 1 kwietnia r. b. podjęło wypłaty w złocie. Szwecki bank państwowy odtąd na każde żądanie wydaje złoto za banknoty. Równocześnie wywóz złota stał się wolnym, ale przywóz, który dotąd był wolny, będzie dozwolony narazie tylko bankowi państwowemu. Szwecja bowiem w czasie wojny i później cierpiała wiele wskutek inflacji złotej, t. j. wskutek nadmiernego dopływu złota z zagranicy, co spowodowało wielką drożyznę. Korona szwecka nieraz stała wyżej parytetu złotego.

Przemysł w Rosji.

Francuski inżynier Leiy, który posiadał w zagł. Donieckiem przedsiębiorstwa górnicze i metalurgiczne, powziął zamiar wznowienia działalności tych przedsiębiorstw i w tym celu wszczął pertraktacje z rządem sowietów, na co otrzymał odpowiedź od centralnych władz sowieckich, że kapitał dawnych jego przedsiębiorstw, wynoszący około 4 miljonów rb. złotych, w drodze nacjonalizacji stał się własnością ludu rosyjskiego, przeto winien on wnieść obecnie nowe 4 miljony rb. w złocie własnego kapitału, jeżeli chce wskrzesić działalność pomienionych przedsiębiostw. 50% udziału przypadać ma dla sowietów, a drugie 50% udziału dla niego. Powyższa informacja jest miarodajna dla kapitału zachodniego co do możliwości współpracy gospodarczej z Rosją.

Zamknięcie zakładów przemysłowych.

Z Uralu komunikują, że wielkie zakłady przemysłowe — Bereznikowskie, Kysztymski i Poklewski-Koziełł, znajdujące się ostatnio pod zarządem uralskiego trustu chemicznego zostały ostatecznie zamknięte. Zakłady te były nieczynne już od dłuższego czasu z powodu braku zamówień.

Kryzys handlu prywatnego w Rosji.

Z rozmaitych miast Rosji sowieckiej donoszą o ciężkim kryzysie, jaki przechodzi handel prywatny. Zakłady handlowe nie są w stanie podołać ciężarowi podatków, jak państwowych tak i miejscowych. Również i handel państwowy ze swojemi sztucznie obniżonemi cenami, powodującemi zresztą coraz większy kryzys przemysłu państwowego, jest dla handlu prywatnego zbyt silną konkurencją. Również i ostatnie represje w stosunku do nowej burżuazji i giełdy wpływają deprymująco na obroty handlu prywatnego. W wyniku wszystkich tych przyczyn w licznych miejscowościach likwidują się nowo otworzone sklepy i składy prywatne.

Rosyjsko-niemiecka konwencja handlowa.

W pertraktacjach prowadzonych w Berlinie w sprawie ułatwień w bezpośredniej komunikacji towarowej niemiecko-rosyjskiej. Niemcy odstąpiły od swych żądań i zgodziły się na zawarcie układu bardziej odpowiadającego rosyjskim przepisom kolejowym o wydawaniu wagonów z jednego państwa do drugiego. Porozumiano się co do wydawania wagonów do Niemiec z Rosji bez przeładowania. W sprawie tej odbędą się w najbliższym czasie szczegółowe rokowania. Pełnomocnik sowieckiego Komisarjatu dla spraw komunikacyjnych oblicza, że przy zastosowaniu bezpośredniej komunikacji wagonowej koszty transportu z Rosji do Niemiec spadną o 50 proc.

Złoto w Stanach Zjednocz. A. P.

„Fedral Reserve Board“ ogłasza roczne zestawienie rachunkowe, z którego wynika, iż zapas złota w Stanach Zjednoczonych równa się 930,233,000 funt. ang., czyli wynosi 2/15 zapasu złota na całym świecie. Zapas złota w Stanach Zjed. w ostatnich 5 latach powiększył się o 232,550,000 funt. W lutym r. b. przywóz złota do Stanów Zjedn. dosięgnął 68,372,000 funt. Wywóz złota w tym samym miesiącu równał się 85,150,000 funt. Z tego do Europy wywieziono 48,680,000 funt. ang., do Anglji 17,240 000 funt.

Ford a akcje fabryki Benz.

Pogłoski, jakoby znany fabrykant samochodów w Stanach Zjednoczonych, Henryk Ford, zakupił akcje największej fabryki samochodów w Niemczech pod firmą Benz, nie przestają zajmować uwagi czynników zainteresowanych i prasy. Niektóre dzienniki wyrażają powątpiewanie, czy rzeczywiście tranzakcja doszła do skutku, jednakże zaprzeczenia te są tak zredagowane, że nie wykluczają możliwości całkowitego zakupu akcji Benza przez Forda. Usadowienie się Forda w Europie miałoby wielkie znaczenie dla przemysłu automobilowego nietylko w Niemczech — ale i w całej Europie. Podczas, gdy dotąd fabryki europejskie budowały właściwie automobile luksusowe, nie obliczono na potrzeby i zasoby przeciętnej publiczności, masowa produkcja tanich samochodów Forda zmieniłaby z gruntu położenie.

Bezrobocie w Niemczech.

Według danych urzędowych w okresie od 15 marca do 15 kwiet. liczba bezrobotnych spadła z 973 tys. do 712 tys., a więc przeszło o 1/4. Mimo te cyfry wymowne Niemcy w dalszym ciągu głoszą urbi et orbi o swem bankructwie.

Budżet austrjacki.

Preliminarz na kwiecień przewiduje w wydatkach 651 miljardów koron, w dochodach 619 miljardów. Deficyt wynosi zatem 32 miljardy. Przeciętny deficyt miesięczny w ciągu czterech pierwszych miesięcy r. b. stanowi 46,3 miljarda koron, jest zatem niższy od przewidzianego przez program sanacyjny (51,1 miljarda).

Interwencja na giełdzie wiedeńskiej.

Na konferencji wszystkich banków wiedeńskich wyrażono zgodne zapatrywanie, że dalszy spadek kursów na giełdzie efektów musi być powstrzymany. Dla przeprowadzenia interwencji utworzony został syndykat interwencyjny na dużą skalę, który już rozpoczął swoją działalność. W sprawie tej ogłosiły dzienniki komunikaty, których celem było zapobieżenie panice giełdowej.

Litewskie traktaty handlowe.

Litwa zawarła dotychczas następujące traktaty handlowe 12|7.20 r. układ pokojowy z Rosją, 12|2.21 r. z Sowiecką Ukrainą, 6|5,22 r. umowę handlową z Anglją, 28|10 22 r. ze Szwajcarją, 27|4,23 r. z Czechosłowacją, 18|7,23 r. z Danją i Islandją, 21|10,23 r. z Norwegją, 17|2,24 r. ze Szwecją. Wraz z umową z Niemcami posiada Litwa 9 umów.

Różne.

Różne.

Daniny obliczane w latach 1922, 1923 i 1924.

Poniżej podajemy dla porównania wpływy z danin publicznych (podatków, ceł opłat i monopoli) osiągnięte w pierwszych 3-ch miesiącach lat 1922, 1923 i 1924 na podstawie zestawień urzędowych:

	I kwartał roku 1922	1923	1924
	w tysiącach złotych		
Ogółem danin publ.	120455	40065	194985
bez dan. maj.	175547	40065	118343
			bez pod. mająt.
w czem			
pod. bezpośr.	53435	8141	107155
bez dan. maj.	8517	8141	25811
			bez pod. mająt.
z pod. pośr.	32475	16838	35332
z ceł	8902	7931	26385
z opł. stempl.	8018	6971	17399
z zys. monop.	19750	1919*)	15962

Zestawienie powyższe, wskazując na znaczne zwiększenie wpływów podatkowych w porównaniu z r. z. zawiera następujące charakterystyczne cechy: naogół wpływy ze wszystkich danin w stosunku do roku 1922 zwiększyły się półtora raza, w stosunku zaś do roku 1923 — 5-krotnie.

Podatki bezpośrednie w stosunku do roku 1922 wzrosły 2 krotnie, w stosunku zaś do r. 1923 — 12-krotnie, bez uwzględnienia zaś wpływu z podatków nadzwyczajnych (daniny majątkowej i podatku majątkowego) wzrost wpływów w stosunku do r. 1922 i 1923 jest 3-krotny.

Wpływ z podatków pośrednich w porównaniu z r. 1922 zwiększył się nieznacznie, w porównaniu jednak z r 1923 — 2,5 razy. Wpływ w stosunku do r. 1922 zwiększył się 3 krotnie, w stosunku do 1923 r. — 3,2 razy. Wpływ z opłat stemplowych zwiększył się w stosunku do r. 1922 — 1,5 razy, w stosunku do r. 1923 — 2 razy.

Opodatkowanie konsumcyjne zatem ludności w r. 1924 zbliża się do opodatkowania w r. 1922, wyrównywując tą różnicę, jaka powstała wskutek szybkiej deprecjacji marki polskiej. Dotyczy to zarówno wpływu z podatków pośrednich jak i zysku z monopoli państwowych.

*) Zysk z monopoli za I kwartał 1923 r. wpłynął do skarbu państwa później i dlatego w wykazie powyższym nie został w całości uwzględniony.

Ubezpieczenia.

Wobec braku w kraju silnych zakładów reasekuracyjnych zakłady ubezpieczeń zmuszone są reasekurować przeważnie w zagranicznych zakładach reasekuracyjnych, przekazując im w zamian za przyjmowane przez nie ryzyka znaczną część składek ubezpieczeniowych. Stan ten szczególnie po wprowadzeniu w obrót dobrego pieniądza oddziałałby musiał ujemnie na bilans płatniczy państwa, gdyż kilkadziesiąt miljonów złotych odpływałoby za granicę.

To też państwowy urząd kontroli ubezpieczeń, uważając za konieczne jaknajszybsze przeprowadzenie sanacji w tej dziedzinie, wystąpił z inicjatywą powołania do życia dużego akcyjnego zakładu reasekuracyjnego przy udziale prywatnych i publicznych zakładów ubezpieczeń oraz instytucji kredytowych i dla omówienia powyższej sprawy zaprosił w dniu 5-ym kwietnia r. b. przedstawicieli interesowanych instytucji. Zebrani po wyczerpującej dyskusji uznali konieczność bezzwłocznego powołania do życia projektowanej instytucji i wybrali komisję, mającą zająć się realizacją projektu

Do komisji weszli pp: Antoni Doerman, prezes zarządu polskiej dyrekcji ubezpieczeń wzajemnych, Edward Missuna, dyrektor zarządzający Tow. ubezpieczeń „Polonia" i Tow. ubezp. „Vita", oraz prezes Związku prywatnych zakładów ubezpieczeń, Piotr Skarga, dyrektor zarządzający Związku ubezpieczeniowego przemysłowców polskich i wzajemnego Towarzystwa ogniowego „Wisła", Antoni Wieniawski, wiceprezes rady Banku handlowego w Warszawie, jako członkowie, oraz Stefan Benzef, prezes zarządu Banku dla handlu i Przemysłu, Zygmunt Chromański, prezes zarządu Tow. wzajemnych ubezpieczeń „Snop" i Wiktor Mikulecki, dyrektor Banku dyskontowego — jako zastępca.

Poczta lotnicza.

Z dniem 1 kwietnia b. r. wznowiono pocztową komunikację lotniczą dla przesyłek listowych na przestrzeni Warszawą — Praga — Strasburg — Paryż i Warszawa — Praga — Wiedeń — Budapeszt — Belgrad — Bukareszt.

Samoloty odlatują z Warszawy codziennie z wyjątkiem niedzieli o godz. 12 w południe, a przybywają do Warszawy o godz 15 po południu.

Przesyłki lotnicze mają być wydawane jako przesyłki pośpieszne.

Opłata dodatkowa za przewóz przesyłki samolotem równa się pojedyńczej zwykłej opłacie pocztowej od wagi w odnośnej relacji.

Np. opłaty za polecony list lotniczy z Polski do Czechosłowacji, Austrji lub Węgier o wadze 35 gr. wynosi, uwzględniając taryfy pocztowe z dnia 1 kwietnia b. r.

od wagi listu 24 — i za dalszą jednostkę wagi 15 jednostek taryfowych czyli	mk.	425+275 tys.
za polecenie 30 jednostek taryfowych	„	550 tys.
dodatkowa za przewóz samolotem 24+15 jedn. taryfowych	„	425+275 tys.
za pośpieszne doręczenie — 60	„	1100
razem	mk.	5050 tys.

Za taki list o tej samej wadze do Francji i Jugosławji:

od wagi listu—30, za dalszą jednostkę wagi 15 jednostek taryfowych czyli	mk.	550+275 tys.
za polecenie 30	„	550 tys.
dodatkowa za przew. sam.	„	550+275 „
na pośpieszne doręczenie 60	mk.	1100 tys.
razem	mk.	3300 tys.

Opłaty dodatkowe pobiera się w gotówce, inno opłaty przez naklejenie na przesyłce znaczków pocztowych.

Przesyłki poczty lotniczej mogą być nadawane nietylko do Francji, Czechosłowacji, Austrji, Węgier, Jugosławji i Rumunji, lecz także do innych krajów np. do Ameryki Północnej w przechodzie przez wyżej wymienione kraje.

W tym ostatnim wypadku nadawca oznacza w adresie, do której z siedmiu wymienionych na wstępie stacji lotniczych odnośna przesyłka ma być odprawiona pocztą lotniczą, umieszczając uwagę: „Par avion de Warszawa à Paris" albo „Par avion de Warszawa à Strasbourg" i t. d.

Dopłaty do cen świadectw przemysłowych.

Uchwalony przez Radę Ministrów, projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej nakłada obowiązek uiszczenia dodatkowej dopłaty na świadectwa przemysłowe (patenty) za rok bieżący. Dopłata winna być uiszczona w terminie od 15.V do 30.VI podług. norm następujących:

A. Dla przedsiębiorstw handlowych.

Kategorja	W Warszawie	W miejscowościach klasy: I	II	III	IV
	złotych	złotych	złotych	złotych	złotych
I	2000	2000	2000	2000	2000
II	400	320	270	200	125
III	80	65	50	40	25
IV	30	25	20	15	10

B. Dla przedsiębiorstw przemysłowych.

Kategorja	W Warszawie	I	II	III	IV
I	6000	6000	6000	6000	6000
II	4000	4000	4000	4000	4000
III	2000	2000	2000	2000	2000
IV	600	600	600	600	600
V	200	200	200	200	200
VI	120	100	80	60	40
VII	60	50	40	30	20
VIII	15	12	10	6	4

C. Dla handlu jarmarcznego.

	Dla handlu hurtow.	Dla handlu detal.
Jarmarki ponad 21 dni . .	250	70
„ 7—21 „ . .	125	35
„ do 7 „ . .	100	25

D. Dla zajęć przemysłowych.

I. Ekspedytorzy przy urzędach celnych	
1) głównych kolejach	400
2) przy bocznych linjach . . .	300
3) nie położ. przy kolejach . . .	250
II. Pośrednicy giełdowi (maklerzy)	
1) w Warszawie	400
2) na innych giełdach	250
Pośrednicy handlowi	
1) w Warszawie i miejsc. I kl. . .	150
2) w miejsc. II kl.	100
3) „ III i IV kl	30
III. Inspektorzy, ajenci ubezpiecz., przewozowi, komunikacyjni oraz kredytowi, o ile prowadzą operacje bez utrzymania biur	
1) w Warszawie i miejsc. I kl. . .	50
2) w miejsc. II kl.	40
3 „ III i IV kl.	20
IV. Ajenci podróżujący (komiwojażerowie) .	200
Ceny karty rejestracyjnej	10

Warsz. Tow. handlu herbatą A. Długokęcki i W. Wrześniewski spółka akcyjna.

Odbyło się ogólne zebranie akcjonarjuszów sp. akc. handlu herbatą Długołęcki i Wrześniewski. Zgromadzenie to zbiegło się z dziesięcioleciem egzystencji firmy, która rozpoczęła czynności 21 marca 1914 roku.

W roku 1916, za okupacji niemieckiej, instytucja zamieniona została na spółkę komandytową, a w roku 1921 władze polskie zatwierdziły statut spółki akcyjnej.

Z odczytanego sprawozdania za rok 1923, wynika, że czysty zysk wykazano w sumie 51 i pół miljarda marek po odpisaniach przewidzianych statutem i wydzieleniem akcjonarjuszom 100 procent dywidendy, postanowiono przelać pozostałość do kapitału akcyjnego, wskutek czego będzie stokrotnie powiększona wartość każdej akcji z tysiąca do stu tysięcy marek. Do zarządu wybrano p. Antoniego Długokęckiego; do rady; pp. Leona Buszkowskiego i dr. Piotra Pręgowskiego oraz do komisji rewizyjnej: pp. Stanisława Banasia, Konrada Iżyckiego, Wacława Logę, Wacława Rago i Leona Supińskiego.

Obradom przewodniczył adwokat Zygmunt Chorzewski, wyjaśnień, w imieniu zarządu, udzielał dyr. Władysław Wrześniewski.

Banca Comerciale Italiana w Polsce.

Z Medjolanu donoszą, że bank ten, który jak wiadomo, zainteresowany jest już w naszym przemyśle węglowym na Śląsku, a ostatnio przeprowadził pożyczkę polską we Włoszech, ma zamiar otworzyć filję w Łodzi, jako głównym ośrodku naszego przemysłu włókienniczego. Podobno toczą się już pertraktacje o nabycie jednego z banków łódzkich.

Zagrożenie eksportu węgla dąbrowieckiego.

Jak się dowiadujemy, administracyjne i techniczne niedomagania na granicznej stacji polsko-czeskiej Zebrzydowice, w ostatnich czasach coraz to bardziej wpływają szkodliwie na rozwój eksportu węgla dąbrowieckiego do Austrji. W związku z tym Rada przemysłowców górniczych i hutniczych wysłała specjalną fachową komisję, którąby zbadała lokalnie niedomagania administracyjno-kolejowe na linji Szczakowa — Oświęcim — Dziedzice — Zebrzydowice przetrzymywane są godzinami dla załatwienia formalności celnych, podczas gdy formalności te urząd celny załatwić winien w ciągu pół godziny. Również stacja Zebrzydowice jest technicznie nierozwinięta dla pełnienia zadań stacji granicznej przywozowo - wywozowej. Cztery tylko tory kolejowe zawalone są pociągami, z których trzy przeznaczone są dla pociągów towarowych, czwarta zaś linja dla osobowych Anormalne te stosunki winny być przez minist. skarbu w dziedzinie polepszenia sprawności urzędu celnego uzdrowione, zaś minist. kolei żel. winno jeszcze w tym sezonie budowlanym przystąpić do rozbudowy stacji Zebrzydowice, jeśli chodzi o niedopuszczenie do zamarcia eksportu węgla dąbrowieckiego.

Podatek dochodowy.

Na zasadzie art. 12 ustawy z dnia 10-go stycznia 1924 roku w przedmiocie przepisów o państwowym podatku dochodowym, oraz na zasadzie rozporządzenia p. prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 kwietnia 1924 r. w przedmiocie podniesienia stawek podatku dochodowego od dochodów z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — ministerjum skarbu zarządziło aby pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemą pracę na obszarze b. dzielnic rosyjskiej i austrjackiej, był w maju 1924 r. dokonywany w dotychczasowym trybie, według skali następującej:

Liczba porządkowa	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia, obliczona w stosunku rocznym — ponad (w złotych)	do (w złotych)	Stopa procentowa podatku
1	2.920.00	3.893.35	2
2	3.893.35	4.886.70	2,1
3	4.886.70	6.326.70	2,2
4	6.326.70	7.786.70	2,6
5	7.786.70	9.246.70	2,7
6	9.246.70	10.706.70	3,1
7	10.706.70	12.166.70	3,4
8	12.166.70	13.778.90	3,9
9	13.788.90	15.411.15	4,5
10	15.411.15	17.033.35	5
11	17.033.35	18.655.55	6
12	18.655.55	20.277.80	6,9
13	20.277.80	21.088.90	8
14	21.088.90	22.305.55	9,5
15	22.305.55	23.522.25	11,3
16	23.522.25	25.144.45	12
17	25.144.45	26.766.70	12,4
18	26.766.70	28.394.45	13,4
19	28.394.45	30.416.70	17
20	30.416.70	32.444.45	17,6
21	32.444.45	34.472.25	18,3
22	34.472.22	36.500.00	18,9
23	36.500.00	38.527.80	19,8
24	38.527.80	40.555.55	20,5
25	40.555.55	42.583.35	21,3
26	42.583.35	44.611.15	22
27	44.611.15	46.638.90	22,8
28	46.638.00	48.666.70	23,5
29	48.666.70	73.000.00	24,2
30	73.000.00	97.333.35	25
31	97.333.35	121.666.70	25,9
32	121.666.70	146.000.00	26,7
33	146.000.00	182.500.00	27,6
34	182.500.00	292.000.00	29,4
35	292.000.00	365.000.00	30,6
36	365.000.00	486.666.70	32,4
37	486.666.70		34,2

O ile wypłata następuje w markach polskich, należy przerachować wypłacone kwoty markowe na złote według relacji 1 zł. = 1,800,000 mk., poczem dokonywać potrącenia podatku, posługując się powyższą skalą; w listach zaś płacy, lub odpisach list płacy, przedstawionych kasom skarbowym przy uiszczaniu potrąconego podatku, należy podać przy każdym pracowniku wysokość wypłaconego wynagrodzenia markach pol.

Potrącone sumy należy, w myśl postanowień art. 13 powołanej ustawy z dnia 10-go stycznia 1924 r., w terminie do dni 7 po dokonaniu potrącenia wpłacić do kasy skarbowej, pod rygorem 5% kar za każdy dzień zwłoki.

Międzynarodowa Konferencja Energetyczna.

Podczas wystawy Imperjum Brytyjskiego w Wembley pod Londynem w lecie roku bieżącego ma się odbyć w Londynie również Pierwsza Międzynarodowa Konferencja Energetyczna — „World Power Conference". Konferencja potrwa od dnia 30 czerwca do dnia 12 lipca.

Prezesem Komitetu Organizacyjnego Konferencji, w skład którego wchodzą najwybitniejsi przedstawiciele Anglji, — jest lord Derby.

Dotąd zgłosiło swój udział w Konferencji 30 państw, a w tej liczbie i Polska.

Państwa te w celu wzięcia udziału w Konferencji powołały do życia Narodowe Komitety Energetyczne oraz wyznaczyły przedstawicieli swoich, którzy będą delegowani na Konferencję.

Polski Komitet Energetyczny przy najbliższej współpracy Wydziału Elektrycznego Ministerstwa Robót publicznych opracował szereg referatów, oraz wykonał mapy ilustrujące położenie Polski pod względem gospodarczym oraz — energetycznych bogactw przyrodzonych. Referaty będą ogłoszone drukiem w języku angielskim i francuskim.

W celu możliwie licznego udziału w Konferencji czynione są ułatwienia komunikacyjne przy zwiedzaniu wystawy i t. d.

Dla tych osób, które zamierzają wziąć udział w Konferencji poza oficjalną delegacją Komitetu Energetycznego, a należą do zrzeszeń społeczno-technicznych, jak Stowarzyszenia Techników lub Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich i innych składka z 2 funtów została zredukowana do 30 szylingów.

Zapisy przyjmuje, oraz udziela wszelkich informacji Sekretarjat Polskiego Komitetu Energetycznego (ul. Foksal 11, III piętro, tel. 12-54 i 48-73).

Projekt ustawy o monopolu spirytusowym.

Do Sejmu wzniesiony został projekt ustawy o monopolu spirytusowym, według projektu tego monopol spirytusowy ma obejmować: zakup wyprodukowanego w kraju spirytusu, prawo oczyszczania spirytusu, wyrób czystych wódek, oraz sprzedaż spiryt. i czystych wódek.

Z ŻYCIA SPÓŁEK AKCYJNYCH.

Modrzejowskie Zakłady Górniczo-Hutnicze S. A. wymieniają świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje w biurze Zarządu, w Warszawie, Żórawia 22 w godz. od 11 do 2-ej po poł.

Sociéte Anonyme des mines de Czeladź w Paryżu uzyskała zezwolenie na działalność w Polsce p. f. Francuska Spółka Akcyjna, Tow. Bezimienne Kopalń Węgla „Czeladź" w Sosnowcu z kapitałem 19.500.000 fr. fr.

Towarzystwo Francusko-Włoskie Dąbrowskich Kopalń Węgla z siedzibą w Paryżu uzyskało zezwolenie na działalność w Państwie Polskiem w Dąbrowie Górniczej z kapitałem 16,000,000 fr fr.

Polskie Zakłady Siemens w Warszawie akcje I i III em. zostały dopuszczone do obrotów na giełdzie warszawskiej.

Komisja Likwidacyjna **„Sp. Akc. Zgierski Przemysł Wełniany w Zgierzu"** wzywa wierzycieli Spółki do zgłoszenia pretensji do dn. 31 sierpnia r. b.

„Sarmata" Zakł. Mechaniczne powiększyła kap. do mk. 550.000.000 drogą 5 emisji 1.000.000 szt. akcji po 500 Mk. każda, które przejęła całą ilość grupa, finansująca przedsiębiorstwo.

KRONIKA AKCYJNA

SPÓŁKI NOWOPOWSTAJĄCE.

Kresowy Przemysł Drzewny Sp. Akc. Siedziba w Warszawie Kapitał zakładowy Złp. 50,000 podzielonych na 5,000 szt akcji po Złp. 10 wart. nom. Założyciele: Bank Leśny w Wilnie, Dr. Bronisław Berman, Bolesław Perkowski.

„Zamkowe Zakłady Przemysłowe Sp. Akc. w Cieszynie“. Siedziba w Cieszynie. Kapitał zakładowy Złp. 50,000, podzielonych na 5,000 szt. akcji po Złp. 10 wart. nom. Założyciele: „Dom Handlowo-Przemysłowy Edmund Langner i S-ka“ Sp. Akc. w Warszawie, „Centrala Kresowa dla Handlu. Przemysłu i Rolnictwa“ Sp. z ogr. odp. w Warszawie, dr. Władysław Michejda, adw. w Cieszynie.

„Lignosa“ Spółka Akcyjna dla Przemysłu Drzewnego we Lwowie. Siedziba we Lwowie. Kapitał zakład. Złp 25,000, podzielonych na 2 500 sztuk akcji po 10 Złp. wart. nom. Założyciele: Piotr Dunin Borkowski, dr. Leon Dębicki, dr. Roman Stroynowski, dr. Alfred Galuszka, Inż. Henryk Pohoryles.

Włocławskie Młotownie Parowe J. Szwarc Siedziba w Włocławku. Kapitał zakład. Złp. 25,000, podzielonych na 2,500 szt. akcji po Złp. 10 wart. nom. Założyciele: Maurycy Szwarc, Maksymiljan Szwarc, Leon Kryński.

Angielsko - Polska Manufaktura. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakł. Złp. 25,000, podzielonych na 2,500 szt. akcji po Złp. 10 wart. nom. Założyciele: Leon Lewite, Maurycy Poznański, Robert Falcman.

Płaszowska Fabryka Dachówek i Cegieł. Siedziba w Krakowie. Kapitał zakł Złp. 25,000, podzielonych na 2,500 szt. akcji po Złp 10 wart. nom. Założyciele: Ignacy Ehrenpreis, Dr. Zygmunt Ehrenpreis, Henryk Fraenkel, Dr. Ludwik Merz.

Supraślka Sukienna Manufaktura „S. H. Cytron“. Siedziba Supraśl, woj. Białostockie. Kapitał zakł. Złp. 50,000, podzielonych na 5,000 szt. akcji po Złp. 10 wart. nom. Założyciele: Samuel Cytron, Benjamin Cytron, Alex Cytron, Simon Cytron, Efim Cytron.

Tow. dla Eksploatacji Terenów Kąpielowych „Wielka Wieś Hallerowo“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakł. Złp. 25,000, podzielonych na 2,500 szt. akcji po Złp. 10 wart. nom. Założyciele: Józef Haller, Aleksander Andrzejewski, Leon Tarliński.

Tow. dla Przemysłu i Eksportu Leśnego „S. Herenroth“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakł. Złp. 25,000, podzielonych na 2,500 szt. akcji po Złp. 10 wart. nom. Założyciele: Salomon Herenroth, Jan Jankowski, Franciszek Kotowicz.

Fabryka Maszyn „Rzewuski i Ska“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakł. Mk. 500 miljonów, podzielonych na 50,000 szt. akcji po Mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Wacław Rzewuski, Bank Wschodni, Włodzimierz Zaleski.

Zakłady Ogrodnicze w Gocławku. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakł. Mk. 800 miljonów, podzielonych na 80,000 szt. akcji po Mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Bronisław Petsch, Stanisław Schiele, Mieczysław Dziechciński.

Fabryka Aparatów Elektrycznych „W. Szpotański i S-ka“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Złp. 25,000, podzielonych na 2,500 szt. akcji po Złp. 10 wart. nom. Założyciele: Kazimierz Szpotański, Jerzy Gosiewski, Zygmunt Ostaszewski, Władysław Psarski.

Zakłady Przemysłowe „Samuel Adler“. Siedziba w Radomiu. Kapitał zakł. Złp. 25,000. podzielonych na 2,500 szt. akcji po Złp. 10 wart. nom. Założyciele: Samuel Adler, Dr. Józef Adler, Natan Wohl.

SPÓŁKI POWIĘKSZAJĄCE KAPITAŁ.

Starzycka Manufaktura Dywanów „M. B. Szeps“ Sp. Akc. w Tomaszowie Mazowieckim — o mk. 300 milj., czyli do mk. 500 milj., drogą II emisji 30,000 szt. akcji nominalnej wart. 10,000 każda. II emisję całkowicie przeznacza się na pokrycie reszty ceny szacunkowej, przypadającej właścicielom przedsiębiorstwa pod firmą: „Starzycka Manufaktura Dywanów Majera Bera Szepsa spadkobiercy i Bolesław Szeps“ odstąpionego na rzecz spółki.

Fabryka wyrobów Sukiennych Ch. Rubin, Sp. Akc. — o mk. 300 milj., czyli do mk. 500 miljonów, drogą II emisji 30,000 szt. nowych akcji nom. wart. mk. 10,000 każda. Emisja całkowicie użyta będzie na pokrycie reszty ceny szacunkowej dotychczasowemu właścicielowi przedsiębiorstwa „Ch. Rubin, Fabryka Sukna“ odstąpionego na rzecz Spółki.

Fabryka Aparatów Optycznych i Precyzyjnych H. Kolberg i Spółka, Sp. Akc. w Warszawie — o mk. 800,000.000, czyli do mk. 1 miljard, drogą III emisji 80,000 szt. akcji nominal. wart. 10,000 mk. każda. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku do ilości posiadanych akcji.

Bank Małopolski S. A. w Krakowie — o mk. 679,980,000, czyli do mk. 1,680,000.000, drogą emisji 2,428,500 sztuk nowych akcji wart. nom. mk. 280. Pierwszeństwo do nabycia nowych akcji służy dawnym akcjonarjuszom w stosunku 1 akcji nowej na każde 2 dawne. O dalsze mk. 4,320,000,000 czyli do marek 6 miljardów przez przelanie z kapitałów rezerwowych. Wart. nom. wszystkich akcji przestempl. z mk. 280 na 1,000 mk.

Farbiarnia i Wykończalnia „Dobrzynka“ Sp. Akc w Pabjanicach — o mk. 1,000,000,000, czyli do mk. 1,200,000,000, drogą II emisji 40 tys szt. akcji nom. wart, mk. 25,000. Całkowita emisja nowych akcji przeznaczona zostaje na pokrycie ceny za nabycie nieruchomości i przedsiębiorsta p. f. „Hadrian i Fulde“ Farbiarnia i Wykończalnia „Dobrzynka“ Sp. Akc. w Pabjanicach.

Fabryka Chemiczna K. Zawadzki i S-ka — o mk. 60 miljonów, czyli do mk. 240 miljonów, drogą 6,000 szt. akcji IV emisji po mk. 10,000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowych służy właścicielom poprzednich emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej złp. 2.

Cukrownia „Mała Wieś“ — o mk. 3 miljardy, czyli do mk. 5 miljardów, drogą 300,000 szt. akcji II emisji po mk. 10,000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia 225,000 szt. akcji służy właścicielom poprzedniej emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji, pozostałe 75,000 szt. odstąpione będą firmie „Erste Brünner Maschinen Fabrik“ za zamówione dla S-ki maszyny. Cenę emisyjną określa się na złp. 1.

Zakłady Przemysłowe Guma Rubber — o mk. 250 miljonów, czyli do mk. 1 miljard 250 miljonów; drogą 25 000 szt. akcji IV emisji po mk. 10.000 wart nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowych służy właścicielom poprzednich emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej złp. 0,30.

„Fapa“ Fabryka Wyrobów Papierowych i Kartonaży w Czechowicach — o mk. 135 miljonów, czyli do mk. 200 miljonów, drogą 135 tys. szt. akcji II emisji po mk. 1.000 wart. nom Pierwszeństwo do nabycia nowych akcji służy właścicielom akcji poprzednich emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej złp. 0,40.

Bracia Rolniccy — o mk. 400 miljonów, czyli do mk. 500 miljonów, drogą 800,000 szt. akcji IV emisji po mk. 500 wart nom. Pierwszeństwo do nabycia nowych akcji służy właścicielom poprzednich emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej złp. 0,75

„Łubna i Szreniawa“ — o mk. 190,800,000, czyli do mk. 450 miljonów. drogą 190 800 szt. akcji po mk. 1,000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia 129,600 szt. służy właścicielom dawnych akcji w stosunku jednej nowej na dwie dotychczasowe po cenie emisyjnej złp. 2, oraz 43,200 szt. w stosunku jednej nowej na sześć poprzednich po cenie emisyjnej złp. 6. Pozostałe 18,000 szt. akcji przeznacza się na nabycie nieruchomości.

„Arma“ Fabryka Broni i Maszyn — o mk. 400 miljonów, czyli do mk. 1 miljarda, drogą 40,000 szt. akcji II emisji po mk. 10,000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia 30,000 szt. akcji służy właścicielom poprzednich emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji. Pozostałe 10,000 szt. do uznania Rady zarządzającej. Cenę emisyjną określa się na złp. 0,5.

Tow. Handlowo-Przemysłowe Józef Zeydler i S-ka. — o mk. 200 miljonów, czyli do mk. 500 miljonów, droga 500,000 szt. akcji III emisji po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia 312,000 szt. służy właścicielom porzednich emisji w stosunku jednej nowej na dwie dotychczasowe i po jednej nowej na każde 50 akcji emisji dotychczasowych. Pozostałe 88,000 szt. będą użyte na pokrycie portfelu akcji spółki akc. „Dom Handlowy St. Matlawski i S-ka“. Cenę emisyjną nowych akcji określa cię na złp. 0,25.

Tow. dla Przemysłu i Handlu Włókienniczego „Borewin“ — o mk. 1 miljard 300 miljonów, czyli do mk. 1½ miljarda, drogą 13 000 szt. akcji II emisji po mk. 10.000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowych służy właścicielom poprzednich emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej 0 65 złp.

Spółka Akcyjna Wydawnicza — o mk. 210 miljonów, czyli do mk. 280 miljonów, drogą 750,000 szt. akcji IV emisji po mk. 280 wart. nom Pierwszeństwo do nabycia akcji nowych służy właścicielom poprzednich emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej 50 groszy.

„Kontusz“ — o mk. 900 miljonów, czyli do mk. 1 miljarda 800 miljonów, drogą 90,000 szt. akcji V emisji po mk. 10,000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia nowych akcji służy właścicielom poprzednich emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej 1 złp.

Sp. Akc. zwołujące zebrania ogólne.

2 maj.

Górnośląski Bank Handlowy — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 11 przed poł. w sali Powstańców przy pl. Wolności w Katowicach.

Śląski Bank Spółdzielczy Tow. Akc. w Katowicach — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu w lokalu Banku, przy ul. Stawowej 3 o godz. 5-ej po poł.

Syndykat Rolniczy Kaliski" — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w sali Banku Handlowego w Kaliszu.

„Udycz" Hodowla Nasion w Dobrach Staszowskich — nadzwyczajne o powiększeniu kapitału akcyjnego o godz. 11 przed poł. w Warszawie w biurze Spółki, przy ul. Hożej 66.

4 maj.

Białostockie Tow Ubezpieczeń Wojennych zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 6 wiecz. w lokalu T-wa. Kilińskiego 23.

Poleski Syndykat Rolniczy Sp. Akc. — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Banku Kredytowego w Pińsku, przu ul. Kościuszki 49.

5 maj.

„Trzebinia" Osada Górniczo - Przemysł. — zwyczajne o powiększenie kapitału o godz. 4 po poł. w lokalu Sp. w Krakowie, ul. Potockiego 5.

Tow. Akc. Fabryki Szkła dawn. S Reich i S-ka — zwyczajne o zatw. bilansu i przewalutowanie kapitału o godz. 10 rano w biurze zarządu w Zawierciu.

Zakłady Garbarskie I. C. H. Blunck — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 5 p. p. w biurze zarządu, w Warszawie, Nowolipie 44.

6 maj.

Centrala Rolników w Poznaniu — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 11-ej w salce dawniejszego Hotelu Rzymskiego w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 22.

Fabryka Maszyn i Odlewuia „Lwówek" — zwyczajne o podwyższenie kapitału akcyjnego o godz. 5 po poł. w lokalu firmy „Zaborowski i S-ka" w Warszawie, ul. Trębacka 10.

„Gnom" Sp. Akc — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 5 p. p. w lokalu Banku Ziemiańskiego w Warszawie, przy ul. Kredytowej 1.

„Merkury" Zakłady Przemysłowe — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Banku Rolniczego we Lwowie, Kopernika 20.

Polski Bank Emigracyjny — zwyczajne o godz. 5 p. p. w lokalu Banku w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście 17.

Polskie Tow. Księgarń Kolejowych „Ruch" — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 5 p. p. w lokalu Towarzystwa w Warszawie, ul. Poznańska 38.

Przemysł Drzewny „Fabrylas" — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 6 wiecz. w lokalu S-ki w Warszawie, Chmielna 33.

Przetwórnia Chemiczna Drzewa Sp. Akc. w Radomiu — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 5 p. p. w lokalu S-ki, przy ul. Piłsudzkiego 14.

Radziwiłł, Wimmer i Żeleńscy — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 4 p, p. w sali Banku Dyskontowego, oddz. we Lwowie. 3 go Maja 14.

„Steinhagen, Wehr i S-ka" — zwyczajne o zatw. bilausu, o godz. 5 p. p. w lokalu S-ki w Warszawie, Moniuszki 4.

Warszawskie Przedsiębiorstwo Budowlane Sp. Akc. — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 19-ejw biurze Zarządu w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 81 m. 15.

Warszawskie Tow. Przemysłowo-Handlowe — zwyczajne powtórne o godz. 10½ przed poł. w lokalu Tow. Poznań. Libelta 12.

Zaborowski i S-ka — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 5 p. p. w biurze Zarządu, w Warszawie Trebacka 10.

7 maj.

Bank Związków Ziemian — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 10½ rano w Warszawie w Sali Centralnego Towarzystwa Rolniczego przy ul. Kopernika 30.

„Quebracho" Blunck, Dubosc, Renner i S-ka — zwyczajne o powiększenie kapitału akcyjnego o g. 1 po poł. w biurze Zarządu, przy ul. Rybaki 6.

Łódzka Hurtownia dla handlu Wyrobami Włóknistemi Sp. Akc. w Łodzi — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 5 p. p. w biurze Zarządu, przy ul. Piotrkowskiej 71.

Zachodnie Tow. dla Handlu i Przemysłu w Warszawie — zwyczajne o powiększenie i zwaloryzowanie kapitału o godz. 6 p. p. w siedzibie Spółki, przy ul. Marszałkowskiej 148.

Zakłady Przemysłu Bawełnianego Juljusza Kindermana S. A w Łodzi — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu przy ul. Piotrkowskiej 139.

Towarzystwo Powązkowskiej Fabryki Mydła — zwyczajne o powiekszenie i zwaloryzowanie kapitału zakładowego o godz, 6 p. p. w siedzibie Tow. w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 148.

Związkowa Centrala Maszyn T A. — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 12 w poł. w sali posiedzeń Banku Przemysłowców w Poznaniu przy ul. Seweryna Mielżyńskiego 7.

8 maj.

Fabryka Konserw i Czekolady Rucker i Höflinger — nadzwyczajne o sprzedaż objektu fabrycznego i realności o godz. 1 p. p. w lokalu fabryki, we Lwowie, Żółkiewska 173.

Zakłady Przemysłowe Guma Rubber — nadzwyczajne o powiększenie kapitału zakładowego o godz. 10 rano w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Al. Jerozolimska 93.

9 maj.

Warszawski Bank Zjednoczony — zwyczajne o podwyższenie i przewaloryzowanie kapitału akcyjnego o godz 4 po poł w siedzibie Zarządu w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 129.

„Hantomet" — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Spółki w Warszawie, Zgoda 1.

10 maj.

„Marmury Kieleckie" — zwyczajne o zatw. bilansu, powiększenie i przewalutowanie kapitału o godz. 11 rano w sali hotelu Bristol w Kielcach.

„Kresy" — zwyczajne powtórne o zatw. bilansu i powiększenie kapitału o godz. 7 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, Elektoralna 26.

Tow. Akc. Handl. Związku Fabrykantów w Bydgoszczy — zwyczajne o zatw. bilansu i przewaluto-

wanie majątku, o godz. 17 w lokalu T-wa, Nowy-Rynek 9.

Zakłady Chemiczne Grodzisk — zwyczajne o powiększenie i przewaloryzowanie kapitału akcyjnego o godz. 5 po poł. w lokalu Stowarzyszenia Techników w Warszawie, Czackiego 3|5.

Bank Ziemi Polskiej w Lublinie — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 3 po poł. w siedzibie Banku w Lublinie, Krak.-Przedm. 58.

Radomska Fabryka Chemiczna — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 6 wiecz. w lokalu Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Ziemi Radomskiej w Radomiu, przy ul. Lubelskiej 41.

„Polski Glob“ — zwyczajne o zatwierdzenie Bilansu o godz. 4 po poł. w sali posiedzeń Spółki w Krakowie, ul. Andrzeja Potockiego 3.

„Zakłady Chemiczne“ — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 11½ rano w Salce Parterowej w Bazarze w Poznaniu, przy Al. Marcinkowskiego.

Tow. Akc. Man. Bawełnianej Lorenz i Krusche — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 5 p. p. w lokalu Zarządu w Zgierzu.

„Agrumarja“ — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 4 po poł. w lokalu Spółki, Warszawa, Szczygla 12.

Powszechny Bank Depozytowy — zwyczajne powtórne o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, przy ul. Długiej 48.

„Wiktor Matyjewicz“ Tow. Akc. — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 4 po poł. w biurze Zarządu w Warszawie, Grzybowska 37.

Handlowo - Przemysłowe Zakłady Zbożowe „Michałów“ — nadzwyczajne o likwidacji Spółki o godz. 7 wiecz. w lokalu Banku Wschodniego w Warszawie przy ul. Krak.-Przedm. 42|44.

Tow. Handlowe „Reim“ S. A. — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 4 po poł. w sali obrad Banku Małopolskiego w Krakowie.

Polsko-Baltycki Lloyd, Linja Okrętowa — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 11 rano w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Bednarska 2|4.

Polskie Zjednoczenie Przemysłowo-Leśne — o zatwierdzenie bilansu o godz. 16 w lokalu Spółki w Krakowie, Rynek Główny 29.

„Potęga“ S, A. Tow. Polskich Fabryk Huty Żelaza — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 2 po poł. w Krakowie, w lokalu Spółki przy ul. Basztowej 9.

11 Maj.

Stefan Ogórkiewicz i S-ka w Miechowie — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 9 rano w lokalu Spółki w Miechowie.

W. Inlender w Łodzi, S. A. — zwyczajne o godz. 10 rano w lokalu Zarządu przy ul. Piotrkowskiej 83.

„Gospodarz“ — zwyczajne o zatw. bilansu i powiększenie kapitału o godz. 11 przed poł. w lokalu Teatru Miejskiego w Sieradzu.

12 maj.

Powszechny Bank Kredytowy S. A. — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 5 p. p. w sali posiedzeń Banku we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej 5-7.

„Bracia Orszagh“ — zwyczajne o zatw. bilansu i przewalutowanie majątku o godz. 6 p. p. w lokalu S-ki w Warszawie, Leszno 15.

„Dobrzynka“ — zwyczajne o zatw. bilansu o g. 3 p. p. w lokalu Zarządu w Pabjanicach, przy ul. Zamkowej 2.

A. Jaroszewicz, M. Malinowski i S-ka — zwyczajne o zatw. bilansu i podwyższenie kapitału o godz. 6 po poł. w lokalu Banku Zjednoczonych Przemysłowców w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 130.

Sosnowieckie Zakłady Graficzne — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Tow. Akc. „Uranja“ w Warszawie, Sienna 39.

Poznańska Spółka Drzewna — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 11 przed poł. w sali Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, Pl. Wolności 15.

13 maj.

Fabryka Wapna i Cementu Piechcin — zwyczajne o zatw. bilansu i przewalutowanie kapitału o g. 11 rano w sali Banku Przemysłowców w Poznaniu, ul. Seweryna Mielżyńskiego.

M. Arct Zakłady Wydawnicze — zwyczajne o zatw. bilansu i przewalutowanie majątku o godz. 6 p. p. w biurze Zarządu, w Warszawie, Nowy-Świat 35.

„Sitkówka“ Tow. Akc. — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 6 p. p. w lokalu Związku Ziemian w Warszawie, Kopernika 30.

Warszawskie Towarzystwo Terenowe S. A. — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 5 p. p. w lokalu Banku Ziemiańskiego, przy ul. Kredytowej 1.

Polska Akc. Spółka Telefoniczna — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 11 w sali posiedzeń Spółki w Warszawie, przy ul. Zielnej 37.

14 maj.

„Elektrobudowa“ S. A. — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 7 wiecz. w lokalu Spółki w Łodzi, przy ul. Przejazd 54.

„Lechja“ Fabr. Wyr. Tytun. — zwyczajne o godz. 6 po poł. w lokalu Spółki w Wilnie, przy ul. Śniadeckich 8.

„Gafota“ Lwowska Fabryka Obuwia — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 12 w poł. w sali posiedzeń Polskiego Banku Przemysłowego we Lwowie.

„Reklama Polska“ — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 8 wiecz. w lokalu Sp. w Warszawie, Jasna 10.

Przemysł Futrzany Tytus Kowalski — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Sp. w Warszawie, przy ul Senatorskiej 10.

Tow. Fabryk Chemicznych „Zagłębie“ — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 5 p. p. w lokalu Akcyjnego Banku Związkowego w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście 4.

„Spedem“ Zjedn. Eksped, Domy Handlowe — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 11 rano w siedzibie Zarządu w Warszawie, Chmielna 20.

15 maj.

B. Spreiregen — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Sp. w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 37.

„Pabjano“ — nadzwyczajne o likwidacji Spółki o godz. 3 po poł. w lokalu Tow. Akc. „Krusche i Ender“ w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 143.

„Polska Drukarnia“ — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu i przewalutowanie kapitału zakładowego o godz. 6 po poł. w Białymstoku, przy ul. Warszawskiej 61.

R. Plewkiewicz i S-ka — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, przy ul. Czerniakowskiej 180|182.

„Oswa“ Fabryka Płyt Klejonych — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie, Chmielna 41.

H. Mühsam — zwyczajne o zatw. bilansu o g. 5 po poł. w lokalu Spółki w Włocławku.

Związek Nadsłuczańskich Przemysłowców Leśnych — zwyczajne powtórne o zatw. bilansu o godz. 10 rano w biurze S-ki w Warszawie, Al. Ujazdowska 39.

16 maj.

Bank dla Handlu Zagranicznego — zwyczajne o zatw. bilansu, powiększenie kapitału o godz. 7 wiecz. w siedzibie banku w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 142.

Bronikowski, Grodzki i Wasilewski — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 6 p. p. w biurze S-ki w Warszawie, Senatorska 33.

Fabryka Cukrów, Przetworów Owocowych i Czekolady „Ursus“ — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 5 p. p. w lokalu Spółki w Warszawie, Ogrodowa 59

Onufry Gertner Sp, Akc. — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 5 i pół po poł. w sali Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu, Wjazdowa 11.

„Drzewo“ Tow, Akc. — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 3 po poł. w sali Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu, ul. Wjazdowa 11.

Kujawska Fabryka Maszyn i Odlewni Sp. Akc. w Włocławku — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 2 po poł. w sali Hotelu Victorja w Włocławku.

„Chemofar“ — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 6 po poł. w lokalu Sp. Akc. „Planta“ w Warszawie, ul. Chłodna 43.

17 maja.

Warszawskie Zakłady Przemysłowe Wyrobu Drożdzy Prasowanych, Słodu i Spirytusu — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 6 p. p. w lokalu Zarządu w Warszawie, Marszałkowska 117.

Zakłady Przemysłowe „Spław“ — zwyczajne o zatw. bilansu, powiększenie i przewalutowanie kapitału o godz. 4 p. p. w biurze Zarządu w Warszawie, Ordona 11.

Bank Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 5 po poł. w sali Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi, Piotrkowska 113.

F. Wickenhagen w Radomiu — zwyczajne o przewalutowanie majątku Spółki o godz 6 po poł. w lokalu Banku Przemysłowców Radomskich w Radomiu, Piłsudskiego Nr. 5.

Grodzieckie Towarzystwo Kopalń Węgla i Zakładów Przemysłowych — zwyczajne o zatwierdzenie bilansu o godz. 10 i pół przed połudn. w biurze Zarządu w Grodźcu.

Manufaktura Wełniana Hugo Wulffsohn — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 78.

Centrala Handlowa Powiatu Sieradzkiego—zwycz. o zatw. bilansu i przewalutowanie kapitału o godz 3 pp. w lokalu Centrali, w Sieradzu, przy szosie Kaliskiej.

Przemysł Szklany w Polsce — zwyczajne o powiększenie i przewalutowanie kapitału o godz. 6 po poł. w lokalu Banku Przemysłowców Polskich w Warszawie przy ul. Zgoda 7.

Zjednoczone Zakłady Przemysłowe K. Scheiblera i L. Grohmana — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 10 rano w gmachu Zarządu w Łodzi, przy ul. Targowej 65.

„Kabel Polski“ — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 12 w poł. w gmachu Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, Pl. Wolności.

Akcyjny Bank Hipoteczny — zwyczajne o zatw. bilansu o godz. 10 rano w gmachu Banku we Lwowie.

Tow. Akc. Browaru Parowego Sukc. K. Anstadta — zwyczajne o zatw. bilansu i przewalutowanie kap. zakładowego o godz. 4½ po poł. w lokalu Zarządu w Łodzi, przy ul. Pomorskiej 36.

18 maj.

Cukrownia „Zakrzówek“ — zwyczajne o zatw. bilansu i powiększenie kapitału o godz. 12 w poł. w sali obrad Banku Dyskontowego Warszawskiego w Warszawie, Fredry 8.

Babino-Tomachowska Cukrownia — zwyczajne o zatw. bilansu, przeszacowanie i podwyższenie kap. zakładowego o godz. 6 po poł. w lokalu Sp. Handl. Przemysł. Roln. „Omnia“ w Warszawie, przy ul. Pięknej 2

Terminy subskrybcji spółek Akcyjnych

11 maja.
K. Zawadzki i S-ka — zapisy przyjmuje Polski Bank Handlowy w Warszawie, przy ul. Próżnej 3 w godz. od 9 — 12 ej.

12 maja.
„Trykot" Sp. Akc. — zgłoszenia przyjmuje biuro Spółki w Łodzi, Al. Kościuszki 37.

14 maja.
„Kauczuk" Sp. Akc. — zapisy przyjmują: Kasa Zarządu Spółki, Warszawa,Chmielna 9, Bank Związków Ziemian, Kopernika 30, Bank Związków Ziemian I oddz. miej. Krak. Przedmieście 20|22, Bank M. Stadthagen—Bydgoszcz, Bank Małopolski—Kraków, Bank dla handlu i Przem. oddz. w Łodzi.

15 maja.
Tow. Akc. dla Urządzenia i Utrzymania Publicznych Łaźni i Pralni — zapisy przyjmuje biuro Tow. w Warszawie, przy ul. Koszykowej 11b, m. 9, w godz.od 4—6 po poł.

Zakłady Przędzalniczo - Tkackie w Krośnie Zgłoszenia i wpłaty przyjmują: we Lwowie: Akcyjny Bank Związkowy, Akcyjny Bank Hipoteczny i Powszechny Bank Kredytowy; w Warszawie: Powszechny Bank Kredytowy, ul. Marszałkowska 149; w Krakowie: Powszechny Bank Kredytowy, „Zakłady Przędzalniczo-Tkackie w Krośnie" ul. Szewska 12 i w Krośnie: „Zakłady Przędzalniczo-Tkackie w Krośnie".

Tow. Akc. „Cegła". Zapisy przyjmuje Warszawski Bank Zjednoczony, Warszawa, Marszałkowska 129, Bank Zjednoczenia, Poznań, Al. Marcinkowskiego 8.

16 maja.
Cukrownia Mała Wieś — przyjmuje zapisy Bank Ziemiański w Warszawie ul. Kredytowa 1, w godzinach od 9 — 1-ej po poł.

17 maja.
T-wo Warszawskie Oczyszczania i Sprzedaży Spirytusu. Zgłoszenia przyjmuje Biuro Zarządu w Warszawie.

18 maja.
„Polfilma" — zapisy przyjmuje: Polski Bank Handlowy w Poznaniu, pl. Wolności 8, Polski Bank Handlowy oddział w Warszawie, Próżna 3.

20 maja.
Młyn Parowy w Gnieźnie. Zapisy przyjmuje Bank Młynarzy w Poznaniu, ul. Marcina 39 oraz Kasa Młyna Parowego w Gnieźnie.

23 maja.
Dr. Roman May. Zgłoszenia przyjmuje biuro Spółki w Poznaniu, pl. Nowomiejski 4.

Zakłady Przemysłowe Guma Rubber wpłaty przyjmuje biuro fabr. S-ki w Warszawie, Gęsia 30.

„Łazy" Tow. Fabryki Portland Cementu. Zgłoszenia przyjmuje Zarząd Spółki w Warszawie, Przeskok 4 w godz. od 10 do 1 po poł.

25 maja.
„Dom Miasto - Ogród Ząbki" przyjmuje zapisy Zarząd Tow. w Warszawie, Królewska 9.

26 maja.
Tow. Budowy i Eksploatacji Gmachów w Kaliszu. Zapisy i wpłaty przyjmuje Bank Ziemiański oddział w Kaliszu.

Zamiana Złotych na marki polskie.

Złote	Mkp.	Złote	Mkp.
½	900.000	51	91.800,000
1	1.800.000	52	93.600 „
1½	2.700 „	53	95.400 „
2	3.600 „	54	97.200 „
2½	4.500 „	55	99.000 „
3	5.400 „	56	100.800 „
4	7.200 „	57	102.600 „
5	9.000 „	58	104.400 „
6	10.800 „	59	106 200 „
7	12.600 „	60	108 000 „
8	14.400 „	61	109.800 „
9	16.200 „	62	111.600 „
10	18.000 „	63	113.400 „
11	19.800 „	64	115.200 „
12	21.600 „	65	117.000 „
13	23.400 „	66	118.800 „
14	25.200 „	67	120.600 „
15	27.000 „	68	122.400 „
16	28.800 „	69	124.200 „
17	30.600 „	70	126.000 „
18	32.400 „	71	127.800 „
19	34.200 „	72	129.600 „
20	36 000 „	73	131.400 „
21	37.800 „	74	133.200 „
22	39.600 „	75	135.000 „
23	41.400 „	76	136.800 „
24	43.200 „	77	138.600 „
25	45 000 „	78	140.400 „
26	46.800 „	79	142.200 „
27	48.600 „	80	144.000 „
28	50.400 „	81	145,800 „
29	52.200 „	82	147.600 „
30	54.000 „	83	149.400 „
31	55.800 „	84	151.200 „
32	57.600 „	85	153.000 „
33	59.400 „	86	154.800 „
34	61.200 „	87	156.600 „
35	63,000 „	88	158.400 „
36	64.800 „	89	160.200 „
37	66.600 „	90	162 000 „
38	68.400 „	91	163.800 „
39	70.200 „	92	165.600 „
40	72.000 „	93	167.400 „
41	73.800 „	94	169.200 „
42	75.600 „	95	171.000 „
43	77.400 „	96	172.800 „
44	79.200 „	97	174.600 „
45	81 000 „	98	176.400 „
46	82.800 „	99	178.200 „
47	84.600 „	100	180.000 „
48	86.400 „	150	270. „
49	88.200 „	250	450. „
50	90.000 „	1000	1800. „

Zamiana rubli na Złote.

według uchwalonej przez Sejm relacji 1 rb.=2 zł. 66 gr. (10 kop.=26.6). Relacja ta obowiązuje przy obliczeniach komornego w myśl „Ustawy o Ochronie Lokatorów“ z dnia 1 maja 1924 roku.

Rbl.	Złote	Gr.	Rbl.	Złote	Gr.
½	1	33	52	138	32
1	2	66	53	140	98
2	5	32	54	143	64
3	7	98	55	146	30
4	10	64	56	148	96
5	13	30	57	151	62
6	15	96	58	154	28
7	18	62	59	156	94
8	21	28	60	159	60
9	23	94	61	162	26
10	26	60	62	164	92
11	29	26	63	167	58
12	31	92	64	170	24
13	34	58	65	172	90
14	37	24	66	175	56
15	39	90	67	178	22
16	42	56	68	180	88
17	45	22	69	183	54
18	47	88	70	186	20
19	50	54	71	188	86
20	53	20	72	191	52
21	55	86	73	194	18
22	58	52	74	196	84
23	61	18	75	199	50
24	63	84	76	202	16
25	66	50	77	204	82
26	69	15	78	207	48
27	71	82	79	210	14
28	74	48	80	212	80
29	77	14	81	215	46
30	79	80	82	218	12
31	82	46	83	220	78
32	85	12	84	223	44
33	87	78	85	226	10
34	90	44	86	228	76
35	93	10	87	231	42
36	95	76	88	234	08
37	98	42	89	236	74
38	101	08	90	239	40
39	103	74	91	242	56
40	106	40	92	244	72
41	109	06	93	247	38
42	111	72	94	250	04
43	114	38	95	252	70
44	117	04	96	255	36
45	119	70	97	258	02
46	122	36	98	260	68
47	125	02	99	263	34
48	127	68	100	266	00
49	130	34	1000	2660	00
50	133	00	100000	266000	00
51	135	66			

Zamiana marek na Złote.

Mkp.	Zł.	Gr.
1 miljon	—	55½
2 „	1	11
3 „	1	66½
4 „	2	22
5 „	2	77½
6 „	3	33
7 „	3	88½
8 „	4	44
9 „	5	00
10 „	5	55
11 „	6	11
12 „	6	66
13 „	7	22
14 miljon.	7	77
15 „	8	33
16 „	8	88
17 „	9	44
18 „	10	00
19 „	10	55
20 „	11	11
30 „	16	66
40 „	22	22
50 „	27	77
60 „	33	33
70 „	38	88
80 „	44	44
90 „	50	00
100 milj.	55	55
200 „	111	11
300 „	166	66
400 „	222	22
500 „	277	77
600 „	333	33
700 „	388	88
800 „	444	44
900 „	500	00
1.000 „	555	55
10.000 „	5.555	55

Zamiana marek polskich na GROSZE w obliczeniu życiowem (przybliżonem) i w obliczeniu ścisłem.

Grosze w obliczeniu przybliż.	Mkp.	Grosze w obliczeniu ścisłem.	Grosze w obliczeniu przybliż.	Mkp.	Grosze w obliczeniu ścisłem.	Grosze w obliczeniu przybliż.	Mkp.	Grosze w obliczeniu ścisłem.	Grosze w obliczeniu przybliż.	Mkp.	Grosze w obliczeniu ścisłem.
½	10.000	0,56	25½	460.000	25,55	50½	910000	50,55	75½	1360000	75,55
1	20 „	1,11	26	470 „	26,10	51	920 „	51,10	76	1370 „	76,10
1½	30 „	1,67	26½	480 „	26,65	51½	930 „	51.65	76½	1380 „	76,65
2	40 „	2,22	27	490 „	27,22	52	940 „	52.20	77	1390 „	77,20
2½	50 „	2,77	27½	500 „	27,76	52½	945 „	52,50	77½	1400 „	77,76
3	55 „	2,97	28	505 „	28,05	53	950 „	52,76	78	1405 „	78,05
3½	60 „	3,32	28½	510 „	28,32	53½	960 „	53,32	78½	1410 „	78,32
4	70 „	3,88	29	520 „	28,88	54	970 „	53,88	79	1420 „	77,88
4½	80 „	4,44	29½	530 „	29,44	54½	980 „	54,44	79½	1430 „	79,44
5	**90 „**	**5,00**	**30**	**540 „**	**30**	**55**	**990 „**	**55**	80	**1440 „**	**80**
5½	100 „	5,55	30½	550 „	30,55	55½	1000 „	55,55	80½	1450 „	80.55
6	110 „	6,10	31	560 „	31,10	56	1010 „	56,10	81	1460 „	81,10
6½	120 „	6,66	31½	570 „	31,65	56½	1020 „	56,65	81½	1470 „	81,65
7	130 „	7,22	32	580 „	32,22	57	1030 „	57,20	82	1480 „	82,20
7½	140 „	7,77	32½	585 „	32,50	57½	1030 „	57,50	82½	1485 „	82,48
8	145 „	8,05	33	590 „	32,76	58	1040 „	57,76	83	1490 „	82,76
8½	150 „	8,31	33½	600 „	33.32	58½	1050 „	58,32	83½	1500 „	83,32
9	160 „	8,88	34	610 „	33,88	59	1060 „	58,88	84	1510 „	83,88
9½	170 „	9,44	34½	620 „	34,44	59½	1070 „	59,44	84½	1520 „	84,44
10	**180 „**	**10**	**35**	**630 „**	**35**	**60**	**1080 „**	**60**	85	**1530 „**	**85**
10½	190 „	10,55	35½	640 „	35,55	60½	1090 „	60,55	85½	1540 „	85,55
11	200 „	11,10	36	650 „	36,10	61	1100 „	61,10	86	1550 „	86,10
11½	210 „	11,65	36½	660 „	36,65	61½	1110 „	61,65	86½	1560 „	86,65
12	220 „	12,20	37	670 „	37.20	62	1120 „	62,20	87	1570 „	87,20
12½	230 „	12,76	37½	680 „	37,76	62½	1125 „	62,50	87½	1580 „	87,76
13	235 „	12,96	38	685 „	38,04	63	1130 „	62,76	88	1585 „	88,05
13½	240 „	13,32	38½	690 „	38,32	63½	1140 „	63,32	88½	1590 „	88,32
14	250 „	13,88	39	700 „	38,88	64	1150 „	63,88	89	1600 „	88,88
14½	260 „	14,44	39½	710 „	39,44	64½	1160 „	64,44	89½	1610 „	89,44
15	**270 „**	**15**	**40**	**720 „**	**40**	65	**1170 „**	**65**	90	**1620 „**	**90**
15½	280 „	15,55	40½	730 „	40,55	65½	1180 „	65.55	90½	1630 „	90,55
16	290 „	16,10	41	740 „	41,10	66	1190 „	66,10	91	1640 „	91,10
16½	300 „	16,65	41½	750 „	41,65	66½	1200 „	66,65	91½	1650 „	91,65
17	310 „	17,20	42	760 „	42,20	67	1210 „	67,20	92	1660 „	92,20
17½	320 „	17.76	42½	765 „	42,50	67½	1220 „	67.76	92½	1665 „	92,48
18	325 „	17,96	43	770 „	42,76	68	1220 „	68,04	93	1670 „	92.76
18½	330 „	18,32	43½	780 „	43,32	68½	1230 „	68,32	93½	1680 „	93,32
19	340 „	18,88	44	790 „	43 88	69	1240 „	68,88	94	1690 „	93,88
19½	350 „	19,44	44½	800 „	44,44	69½	1250 „	69,44	94½	1700 „	93,44
20	**360 „**	**20**	**45**	**810 „**	**45**	70	**1260 „**	**70**	95	**1710 „**	**95**
20½	370 „	20,55	45½	820 „	45,55	70½	1270 „	70,55	95½	1720 „	95,55
21	380 „	21,10	46	830 „	46,10	71	1280 „	71,10	96	1730 „	96,10
21½	390 „	21,65	46½	840 „	46,65	71½	1290 „	71,65	96½	1740 „	96,65
22	400 „	22,21	47	850 „	47,20	72	1300 „	72,20	97	1750 „	97,20
22½	405 „	22,50	47½	860 „	47,76	72½	1305 „	72,48	97½	1760 „	97.76
23	410 „	22,76	48	865 „	48,04	73	1310 „	72,76	98	1770 „	98,32
23½	420 „	23,32	48½	870 „	48,32	73½	1320 „	73,32	98½	1780 „	98,88
24	430 „	23,88	49	880 „	48,88	74	1330 „	73,88	99	1790 „	99,44
24½	440 „	24,44	49½	890 „	49,44	74½	1340 „	74.44	**100**	**1800 „**	**100**
25	**450 „**	**25**	**50**	**900 „**	**50**	75	**1350 „**	**75**			

Zamiana złotych marek niemieckich na Złote

według relacji dla obliczeń komornianych 100 mr. = 123 Złot.

M-ki niem.	Złote	Grosze	M-ki niem.	Złote	Grosze	M-ki niem.	Złote	Grosze	M-ki niem.	Złote	Grosze	M-ki niem.	Złote	Grosze
10 fen.		12,3	11	13	53	53	65	19	**80**	**98**	**40**	93	114	39
¼		30,75	12	14	76	54	66	42	81	99	63	94	115	62
½		61,5	13	15	99	55	67	65	82	100	86	95	116	85
1	1	23	14	17	22	**70**	**86**	**10**	83	102	09	96	118	08
2	2	46	15	18	45	71	87	33	84	103	32	97	119	31
3	3	69	16	19	68	72	88	56	85	104	55	98	120	54
4	4	92	17	20	91	73	89	79	86	105	78	99	121	77
5	6	15	18	22	14	74	91	02	87	107	01	**100**	**123**	—
6	7	38	19	23	37	75	92	25	88	108	24	**1000**	**1230**	—
7	8	61	**20**	**24**	**60**	76	93	48	89	109	47	**10000**	**12300**	—
8	9	84	**50**	**61**	**50**	77	94	71	**90**	**110**	**70**	**100000**	**123000**	—
9	11	07	51	62	73	78	95	94	91	111	93			
10	**12**	**30**	52	63	96	79	97	17	92	113	16			

KRONIKA GIEŁDOWA

Druga połowa kwietnia r. b. pozostawała pod znakiem nastrojów świątecznych. Obroty nie przekraczały rozmiarów normalnych, a nawet odbywały się w rozmiarach mniejszych.

Tranzakcje walutami obecnie i dewizami nie wykazały zmian poważniejszych. Nad sytuacją panowała wciąż Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa, pokrywając popyt, usprawiedliwiony pod względem gospodarczym. Wskutek tego większe wahania kursowe były wyłączone. Również wpływ spekulacji jest sprowadzony do zera. Obce waluty przestały już być najbardziej popularną lokatą gotówki, której brak zresztą w dalszym ciągu daje się odczuć na rynku. — Największe odchylenia kursowe wykazał frank francuski i belgijski; kursy tych wulut szły stale w górę. Po uzyskaniu bardzo znacznych kredytów u grupy bankierów amerykańskich, rząd francuski zaczął interwenjować na rzecz swojej waluty bardzo energicznie. Wszystkie domy bankowe, które grały na zniżkę franka francuzkiego, poniosły ogromne straty. Jak wiadomo, walka przeciwko walucie francuzkiej prowadzona była głównie w Amsterdamie i w Wiedniu. Po za walorem Stanów Zjednoczonych, najbardziej stałe są kursy koron czecho-słowackich i austryjackich.

W obrotach papierami procentowemi uwydatniło się ożywienie. Przyczyniła się do tego depresja na rynku papierów dywidendowych, jakoteż zmiana w poglądach na rentowność walorów. Przed ustaleniem i uzdrowieniem naszej waluty dochód, jaki dawały papiery procentowe, był właściwie fikcją, obecnie zaś przybrała kształty zupełnie realne. Jeżeli jednak tendencja lokacyjna w papierach procentowych, a zwłaszcza w pożyczkach państwowych, nie jest jeszcze dostatecznie silna, przypisać to należy przedewszystkiem wielkiej drożyźnie gotówki wskutek jej braku. Wobec tego wypożyczanie wolnej gotowizny na wysoki procent jest, oczywiście, o wiele korzystniejsze, niż lokata w walorach. Przypuszczać jednak należy, że z czasem zmieni się i ta konjunktura.

Z pośród papierów procentowych walorem wybitnie spekulacyjnym stały się przedwojenne listy zastawne — ziemskie i Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy. Spekulacja rozwinęła się wskutek istnienia w tych papierach momentu ryzyka. Krążą różne pogłoski o stopie przeliczenia nieustające polemiki prasowe podsycają zainteresowanie i powiększają popyt. Oczywiście zyskują na tem przedewszystkiem pośrednicy, dla których wywołanie różnicy kursu jest podstawą egzystencji. W kwietniu kursy tych walorów znacznie się obniżyły, spadając o 50%. Przypuszczać należy, że przyczyną tej zniżki była sprzedaż realizacyjna w celu zdobycia gotówki.

Na rynku papierów dywidendowych trwa w dalszym ciągu, a nawet powiększa się depresja i zastój. Obok chęci uruchomienia gotówki, działa tu jeszcze niewątpliwie pewien nastrój psychiczny, wywołany przez bardzo małe liczby kursowe w nowej walucie złotowej. Zdaje się też, że spekulacja celowo obniża kursy akcji, aby je tem łatwiej wykupić i następnie odprzedać po znacznie wyższych kursach,

M. N.

Szanowni Prenumeratorzy

którzy nie opłacili należności za prenumeratę, proszeni są

o wpłacenie **Zł. 5 za kwartał** na R-k w P.K.O. Nr. 1465.

GIEŁDA

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA (Warszawa)

NAZWA TOWARU	Ceny w tysiącach marek				
	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	17|4 1924	24|4 1924	29|4 1924
Żyto kongresowe 118	22500	21000	22000	22000	22500
„ „ 116	23000*	—	—	23000*	—
„ poznańskie 118	24500	24000	—	—	24500
Pszenica kongresowa	43000	42000	43000	42000	42000
Jęczmień kongresowy brow.	27000	26000	26500	26500	27000
„ pomorski	—	—	—	—	—
„ kresowy	—	—	—	—	—
Owies kongresowy	22500	21500	22500	22500	22500
„ wielkopolski	26000*	22000	26000*	26000*	—
Mąka żytnia 70%	39500*	36000	—	39500*	—
„ „ 50%	53000*	48000	50000*	49000	53000*
„ pszenna kongresowa 50% . . .	—	—	—	—	—
Kuchy rzepakowe	—	—	—	—	—
Kasza jęczmienna	—	—	—	—	—
„ gryczana	—	—	—	—	—
„ jaglana	—	—	—	—	—
Otręby żytnie	15000*	12000	12500	12750	15000*
Otręby pszenne	16500*	13500	—	13500	16500*

Cena za 100 kg. netto stacja załadowania o ile nie jest zastrzeżony inny sposób dostawy.
* Franco stacja Warszawa.

Ostatnie kursy marki polskiej na giełdach zagranicznych.

Gdańsk, 30.4. — Mkp. (0,635 — 0,6189) 0,613—0,617, przekaz na Warszawę (0,6022 0,6053) 0,603—0,607, telegraficznie (0,6022 —0,6053) 0,603—0,607.

Berlin, 30.4.—Mkp. (43850—46150) 43600—459000, przekaz na Warszawę (45900 — 47100) 45150—46350, przekaz na Katowice (45900—47100) 45300—46500).

Zurych, 30.4.—Mkp, (0,000050—0,000070).

Paryż, 30.4.—Mkp. (0,00025), 0,00025.

Londyn, 30.4.—Mkp. (4150000) 4150000.

Nowy Jork, 30.4.—Mkp. (0,000011) 0,000011.

Wiedeń, 30.4.—Mkp. (75—81) 75—81.

Giełda Warszawska. Waluty i dewizy.

Kursy końcowe	17|IV 1924 r.	1|V 1924 r.
	Mk. w tysiąc.	Złote
Dolary St.-Zjednoczonych.	9.300	5.16
„ Kanadyjskie . .	8.900	—
Franki francuskie . . .	579	33.26
„ belgijskie . . .	500	28.84
„ szwajcarskie . . .	1.637	91 97
Funty sterl.	40.350	22.65
Korony austryjackie . .	131	7.28
„ czesko słowackie .	269	15.17
„ norweskie . . .	—	—
„ szwedzkie . . .	2.400	—
Liry włoskie	413	23.11
Marki Fińskie	—	—
Floreny holenderkie . .	3.455	193.25
Frank złoty	1.800	—
4 proc. pań. poż. prem. .	940	0.60
8 proc. poż. złota . . .	14.000	8,50
6 proc. bony złota . . .	1.400	0 75
6 proc. poż. dolarowa . .	5.200	3,15
4½ „zast. Twa Kr. Ziem. .	—	20.75

Giełda Warszawska.

Ostatnie kursy najwyższe i najniższe od 15-go kwietnia do 1-go maja 1924 r.

Wydanie nieoficjalne. Objaśnienie: bp. — bez praw, bk. — bez kuponu. *Przedruk układu wzbroniony.*

NAZWA	Kapitał zakładowy	Ilość emisji	Wart. nom. akcji	W tysiącach marek				Złote	
				Kurs najwyższy	Kurs najniższy	17/4	23/4	28/4	1/5
Banki.									
(Warszawskie).									
Dyskontowy Warszawski	4.000.000.000	8	5000	27000	23000	23250	26500	—	—
Handlowy w Warszawie	1.200.000.000	12	1000	28500	20750	27000	28500	14,90	11,50
dla Handlu i Przemysłu	3.840.000.000	11	1000	4000	3700	3950	4000	2,40	2,10
Kredytowy w Warszawie	15.000.000.000	11	5000	2100	1850	1850	1950	1,25	1,35
Przemysłowców Polskich w Warszawie	3.000.000.000	5	1000	630	525	525	—	0,35	—
Przemysłowy Warszawski	64 800.000	3	540	3870	—	—	—	2,15	—
Towarzystw Spółdzielczych	19,800000000	7	100tys.	19000	—	19000	—	—	—
Zachodni w Warszawie	680.400.000	6	540	9000	5220	7500	8500	4,00	2,90
Kupiecki Łódzki	648.000.000	8	540	—	—	—	—	—	—
Bank Zjednoczonych Ziem Polskich	650.000.000	6	1000	4500	4000	4000	4500	2,40	—
Bank Związków Ziemian	3.000.000.000	7	1000	720	700	700	700	0,40	0,40
Bank Handlowy w Łodzi	64.800.000	6	540	—	—	—	—	—	—
Wileński Prywatny Bank Handlowy	2.025.000.000	6	540	325	310	310	325	—	—
(Poznańskie).									
Polski Bank Handlowy w Poznaniu	600.000.000	9	1000	8500	8000	8500	8000	4,45	4,45
Bank Związku Spółek Zarobk. w Poznaniu	1.000.000.000	11	1000	20750	14220	19750	20750	9,50	7,90
(Małopolskie).									
Polski Bank Przemysłowy we Lwowie	2.800 000.000	9	280	1500	1170	1300	1500	0,75	0,65
Małopolski w Krakowie	6.000.000.000	6	280	—	—	—	—	—	—
Bank Powszechny Kredyt. w Krakowie	500.000.200	6	280	360	—	—	—	0,20	—
„ Ziemski Kredytowy we Lwowie	5.250.000.000	11	280	500	—	500	—	—	—
„ Hipoteczny Akcyjny we Lwowie	735.000.000	14	280	—	—	—	—	—	—
Fabryki chemiczne.									
„Cerata"	900.000.000	3	1000	750	720	725	750	0,40	0,45
„Grodzisk" Zakłady Chemiczne	1.500.000.000	6	1000	3000	2300	2650	2400	—	—
S-ka Akc. Eksploatacji Soli Potasowych	600.000.000	6	1000	26000	22140	—	—	12 50	—
Fabryka Szkła Kijewski, Scholtze	3.360.000.000	5	1000	1365	900	1365	1250	0,70	0,50
Fabr. Atr. M. Leszczyński i S-ka	400.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
Przemysł Chemiczny w Polsce (Zgierz)	600.000.000	6	1000	14350	11250	14350	13000	7,10	6,25
Przetw. Mydl. Fryderyk Puls	6.080.000.000	5	1000	1450	990	1250	1100	0,85	0 55
Ludwik Spiess i Syn	612.360.000	5	540	3100	2340	3100	3100	—	1,30
„Strem" Sp. Akc.	162.000.000	9	540	50000	32400	49000	48000	27,25	18,00
Przetw. Chm. dawn. Henryk Welt	150.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
Fabr. Mydeł Wildt S-ka Akc.	600.000.000	4	500	575	530	550	540	0,30	0,30
Przedsięb. Elektryczne.									
Tow. „Elektryczność"	1.209 600.000	2	1000	6300	5670	6300	6000	3,15	—
Elektr. Okręgow w Zagłębiu Dąbrowsk.	2.000.000.000	4	1000	—	—	—	—	—	—
Polskie Tow. Elektryczne	700.000.000	9	350	625	540	625	—	0,35	0,30
Tow. Przemysłowe „Kabel"	400.000.000	7	1000	3500	2700	—	—	—	1,50
„Siła i Światło"	1.300.000.000	5	500	1900	1170	1875	1875	0,95	0,65
Pol. Zakłady Elektryczne Brown Boveri	600.000.000	4	1000	3800	—	—	3750	—	—
Fabryki Cukru.									
Sp. Akc. „Chodorów"	1.000.000.000	7	1000	17500	12600	15750	16750	8,25	7,00
„Czersk"	576.000.000	3	500	2250	1980	2150	2100	1,10	1,20
„Częstocice"	1.000.000.000	5	1000	9500	6480	8500	9000	4,40	3,60
„Gosławice"	440.640.000	6	540	5100	3960	4700	4950	2,70	2,20
„Michałów"	468.000.000	6	500	2400	1980	2250	2300	1,10	1,85
„Nieledew"	150.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
Ostrowite	480 000 000	3	1000	6500	6030	6500	6000	3,35	—
Warszawskie Tow. Fabr. Cukru	1 976.0 0.000	1	1000	14750	10530	14250	14000	7,40	5,85
Fabryki Cementu.									
„Firley"	2.500.000.000	9	500	3700	2610	3350	—	1.45	—
„Łazy"	2.000.000.000	3	500	600	450	510	600	0,35	0,25
„Wysoka"	1.200.000.000	2	1000	—	—	—	—	—	—
Przemysł Drzewny.									
Drzewny Przemysł i Handel	300.000.000	4	500	1600	1440	—	—	0.80	—
Przemysł i Eksport Leśny	300.000.000	4	1000	400	360	—	—	—	0,20
Kopalnie i Zakł. Hutn.									
Warsz. Tow. Kop. Węgla i Zakł. Hutn.	2.100.000.000	3	1000	20500	14850	19500	18500	10,25	8,25

Ciąg dalszy.

Wydanie nieoficjalne. Objaśnienie: bp. — bez praw, pk. — bez kuponu. *Przedruk układu wzbroniony.*

N A Z W A	Kapitał zakładowy	Ilość emisji	Wart. nom. akcji	W tysiącach marek: Kurs najwyższy	Kurs najniższy	17/4	23/4	Złote: 28/4	1/5
Przedsięb. Naftowe.									
„Polska Nafta"	500.000.000	4	500	1700	1500	1550	—	0,90	0,90
Polski Przemysł Naftowy	500.000.000	3	1000	3000	2520	3000	2850	1,45	1,40
B-cia Nobel w Polsce	2.340.000.000	6	1000	5220	4700	5050	5050	2,70	2,90
Lenartowicz, B-cia Rylscy i Sp.	400.000.000	5	500	650	425	650	500	—	—
Fabryki Metalowe.									
H. Cegielski	4.800.000.000	9	1000	1950	1440	1850	1900	1,10	0,80
Fitzner i Gamper	7.000.000.000	7	1000	27000	21870	25750	25500	—	12,15
Lilpop, Rau i Loevenstein	3,720.000.000	4	500	2350	1710	2300	2300	1,30	0,95
Modrzejowskie Zakłady Gór. H.	7.782.000.000	8	500	35750	20700	34500	33500	16,75	11,50
Norblin, B-cia Buch i Werner	2.400.000.000	7	500	2350	1350	2350	2050	1,25	0,75
Orthwein, Karasiński i S-ka	700.000.000	4	500	1900	1440	1800	1800	0,90	0,80
Ostrowieckie Zakł.	390.000.000	6	500	35500	24750	34750	34000	17,90	13,75
Budowa Parowozów	2.500.000.000	5	500	1325	1100	1300	1225	0,80	0,65
„Pocisk"	560.000.000	5	350	3800	2520	—	—	1,45	1,40
Rohn, Zieliński i S-ka	500.000.000	5	500	1500	1300	—	1300	0,80	—
K. Rudzki i S-ka.	1.080.000.000	5	500	6400	4950	6000	5700	3,30	2,75
Starachowickie Zakłady Górnicze	1.980.000.000	8	500	11200	7110	10800	10575	5,30	3,95
Suchedniowska Fabryka Odlewów	1.500.000.000	5	500	—	—	—	—	—	—
Trzebinia	63.000.000	7	140	—	—	—	—	—	—
„Unja"	220.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
„Ursus" S. A.	300.000.000	3	500	4650	2880	4375	4580	2,25	1,60
Wulkan	769.500.000	5	3000	16500	—	—	16500	—	—
L. Zieleniewski w Krakowie	600.000.000	5	1000	33500	27900	33500	—	18,25	15,50
Zjedn. Polskie Fab. Masz. i Narz. Roln.	600.000.000	3	1000	1400	1350	—	1400	0,75	0,75
Fabr. Wyrob. Włókienn.									
Konopie	400.000.000	6	1000	1800	1600	1600	—	1,00	—
Zawiercie	891.000.000	4	6000	180000	147600	170000	—	85,00	82,00
Żyrardów	408.240.000	2	540	1432500	1143000	1427500	1425000	760,00	635,00
Przedsięb. Handl.									
Bednawski Wł.	250.000.000	5	o o	—	—	—	—	—	—
„Belpol"	300.000.000	5	500	—	—	—	—	—	—
Ł. J. Borkowski	270.100.000	8	216	5100	4230	5100	4800	2,90	2,35
„Hurt"	100.000.000	4	500	1200	1080	—	—	0,60	0,60
Bracia Jabłkowscy	1.500.000.000	11	500	700	540	650	650	0,40	0,30
Polska Centrala Handlowa	1 300.000.000	7	500	350	—	—	—	—	—
Sp. Ak. Skupu Skór i Garb.	380.000.000	8	500	—	—	—	—	—	—
Syndykat Rolniczy Warszawa	300.000.000	3	1000	8000	6300	7500	7500	4,35	3,50
Szumilin, Krajowa Hurtownia Herbaty	1 200.000.000	5	1000	—	—	—	—	—	—
„Tkanina"	200.000.000	9	500	400	—	—	—	—	—
Zachodnie Tow. dla Handlu i Przem.	210.000.000	6	500	1890	1000	1000	1050	1,05	—
Przedsięb. Transp.									
„Polbal" Pol. Bal. Tow.	470.000.000	6	1000	—	—	—	—	—	—
„Polski Lloyd"	500.000.000	5	500	480	430	—	430	—	—
Warsz. Tow. Transp. i Żeglugi	960.000.000	7	250	700	540	700	650	0,40	0,30
Przedsięb. Różne.									
Bibljoteka Polska	100.000.000	3	500	—	—	—	—	—	—
„Ćmielów"	300.000.000	3	1000	3000	2700	2700	—	1,50	—
„Granum"	500.000.000	7	1000	600	—	600	—	—	—
„Eternit"	100 000.000	1	1000	—	—	—	—	—	—
Haberbusch i Schiele	600.000.000	6	1000	25500	16200	25500	25000	10,50	9,00
Kluczewska Fabr. Papieru	2.285.000.000	5	1000	1275	1000	1100	1200	0,60	—
St. Majewski i Syn, Fabryka Ołówków	32.000.000	2	1000	—	—	—	—	—	—
Martens i Ad. Daab	1 500.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
„Krakus"	252.280.000	8	280	—	—	—	—	—	—
Marynin	250.000.000	5	5000	—	—	—	—	—	—
Mirkowska Fabr. Papieru	2 000.000.000	3	1000	—	—	—	—	—	—
Młynotwórnia	100.000.000	5	1000	—	—	—	—	—	—
Polski Przemysł Korkowy	500.000 000	5	500	360	330	—	—	0,20	—
„Polus"	1000.000.000	6	1000	850	—	—	850	—	—
Pustelnik	350,000,000	4	1000	4140	3750	3800	3750	—	2,30
Warsz. Tow. ocz. i sprzed. spirytusu	500,000,000	5	1000	7400	4140	7400	6800	3,45	2,30
Dźwignia	400,000,000	3	1000	900	875	875	875	0,50	—
Tehate	300,000,000	3	1000	—	—	—	—	—	—
Tow. Pożyczkowe. Zast. Ruch.	252,000,000	10	1000	1500	1250	1350	—	—	—

28 kwietnia 1924 r. notowano akcje pierwszy raz w Złotych.

Wyd. nieof.

Giełdy zamiejscowe.

Kursy końcowe

NAZWA	Kapitał zakładowy	Ilość emisji	Wart. nom. akcji	Zł. 30/4
Poznań.				Zł.
Bank Kwil. Potocki i S ka	240.000.000	8	1000	—
„ Młynarzy Zach. Z. Pol.	400.000.000	3	„	—
„ Polski Handlowy	600.000.000	9	„	5.00
„ Poznański Ziemian	300.000.000		„	—
„ Przemysłowców	700.000.000	2	„	4.15
„ Związku Spółek Zar.	1 000.000.000	11	„	—
Arkona	115.000.000	5	„	—
Barcikowski R.	340.000.000	7	„	—
Browar Krotoszyński	155.000.000	5	„	—
Cegielski H.	4800 000.000	9	„	0.90
Centrala Rolników	600.000.000	7	„	0.40
Centrala Skór	200.000.000	5	„	—
Cukrownia „Zduny"				—
Garbarnia Sawicki i S-ka	600.000.000	3	„	0.50
„Goplana"	150.000.000	3	„	2.15
Hartwig C.	1 000.000.000	7	„	—
Hartwig Kantorowicz	160.000.000	2	„	—
Herzfeld i Victorius	280.000.000	3	„	—
Hurtownia Skór	100.000.000	4	„	—
Hurtownia Związkowa	400.000.000	5	„	0.20
„Iskra" Fabr. zap.	160.000.000	4	„	2.10
„Len" w Toruniu	200.000.000	2	„	—
Lubań Fabr. Przetw. Ziemn.	30.000 000	4	„	—
Młyn Ziemiański	220.000.000	2	„	—
Roman May	75.000.000	4	„	45.00
Poznańska Spółka Drzew.	900.000.000	7	„	2.00
Wielkop. Wytwórnia Chem.	540.000.000	5	540	—
Papiernia w Bydgoszczy	270.000.000	4	1000	—
„Pneumatyk"	900.000.000	4	„	0.25
Starogardzka Fabr. Mebli.	100.000.000	2	„	—
Tkanina				0.85
„Tri"	50.000.000	3	„	8 75
„Unja" Zjed. Fabr. Maszyn	220.000.000	3	„	9.00
„Wagon" Ostrów	400.000.000	4	„	3.70
„Wisła" Bydgoszcz				18.00
„Sarmatia"	200.000.000	3	„	—
Zjed. Browar. Grodziskie	130.000.000	5	„	—
Kraków.				Mk.
Bank Hipoteczny Akcyjny	735.000.000	14	280	—
„ Komercjalny	500.000.200	7	„	350
„ Bank Małopolski	6000.000.000	6	„	2100
„ Polski Przemysłowy	2800.000.000	9	„	1150
„ Powsz. Kredytowy	500.000.000	6	„	—
„ Ziemski Kredytowy	1050.000.000	10	„	—
Polskie Tow. Handl. (Tohan)	264.250.000	6	140	1200
„Impex"	630.000.000	8	140	—
B-cia Rolniccy	500.000.000	3	500	—
Polski Glob	200.000 000	5	900	440
Żegluga Polska	60.500.300	8	140	—
Pharma	126.000.000	4	700	2550
L. Zieleniewski	600.000.000	5	1000	27500
Warsz. Sp. Akc. Bud. Par.	2500.000.000	5	500	—
Siersza Elektrownia	800.000.000	7	200	—
Siersza Górnicza	300.000.000	5	1000	13750
Syndykat Koszykarski	300.000.000	5	500	—
Trzebinia—Żelazo	63.000.000	7	140	1850
Trzebinia—Tłuszcze				—
Pocisk	160.000.000	5	500	—
„Automotór"			500	—

NAZWA	Kapitał zakładowy	Ilość emisji	Wart. nom. akcji	Zł. 30/4
				Mk.
„Górka" (Cement)	60.000.000	3	1000	48500
Tepege	900.000.000	5	„	6550
Pokucie	500.000.000	3	„	850
Oikos	650.000.000	7	„	—
Strug	180.000.000	3	„	—
Niemojowski S. W.	310.000.000	2	„	—
„Krakus"	252.280.000	8	280	2800
„Piasecki" fabr. czek.	225.000.000	3	500	—
Ćmielów Fabr. Porc.	300.000.000	3	1000	—
Polskie Zakł. Garbarskie	30.000.000	1	500	—
Chodorów	1000.000.000	7	1000	12500
Lwów.				29/IV
Bank Akcyjny Związkowy	252.000.000	10	280	—
„ Dyskontowy Lwow.	700.000.000	4	280	—
„ Handl Pol. Poznański	600.000.000	9	1000	—
„ Hipoteczny Akcyjny	735 000.000	14	280	1825
„ Hipoteczny Ziemski				—
„ Małopolski	6000.000.000	6	„	—
„ Powszechny Kredyt.	500.000.000	6	„	—
„ Przemysłowy	64.800.000	3	540	—
„ Ziemski Kredytowy	2 100.000.000	11	280	525
„ Browary Lwowskie	240.000.000	7	1000	17750
„Chodorów"	1000.000.000	7	„	13750
„Karpalit"	10.500.000	4	140	—
Ćmielów Fabr. Porc.	300.000.000	3	1000	2200
Portland z S.				—
Galicja	114.240.000		238	—
Gafota fabr. obuwia	35.000.000	4	140	—
„Górka" „	60.000.000	3	1000	—
„Oikos" „	650.000.000	7	„	10500
Warsz. Sp. Akc. Bud. Parow.	2 500.000.000	5	500	1150
„Patria"				—
„Pezet"	500.000.000	6	„	700
Pocisk	560 000.000	5	„	—
Polski Glob	200 000.000	5	500	—
Polska Nafta	500.0000.00	4	„	1575
Polskie Tow. Budowlane	200.000.000	4	„	325
Polskie Tow. Handlowe	264 250.000	6	140	—
Rakszawa				8000
Siersza-Elektrownia	800.000.000	7	200	—
Górnicza Siersza	300.000.000	5		—
Tepege	900.000.000	6	1000	—
„Tesp" Sól potasowa.	600.000.000	5	„	16000
Zieleniewski L.	600.000 000	5	„	29000
Żegluga Polska	69.500.300	7	140	—
Wilno.				
Polski Bank Parcelacyjny	100 000.000	1	1000	—
Wileński Bank Kredytowy				—
Wil. Bank. Roln.-Przemsł.	500.000.000	5	5000	—
Wileński Bank Ziemski				—
Wil. Pryw. Bank Handlowy	2 025.000.000	6	540	—
Sp. Akc. „Pac"	50.000.000	2	500	—
Wil. Składy Towar. „Pacific"				—
Dolary				9300
Złote Ruble				4800
Srebrne Ruble				—

REDAKTOR I WYDAWCA: *MIECZYSŁAW MAJCHER.*

Drukarnia Sukc. T. Jankowskiego, Wspólna 54. Tel. 266-07.

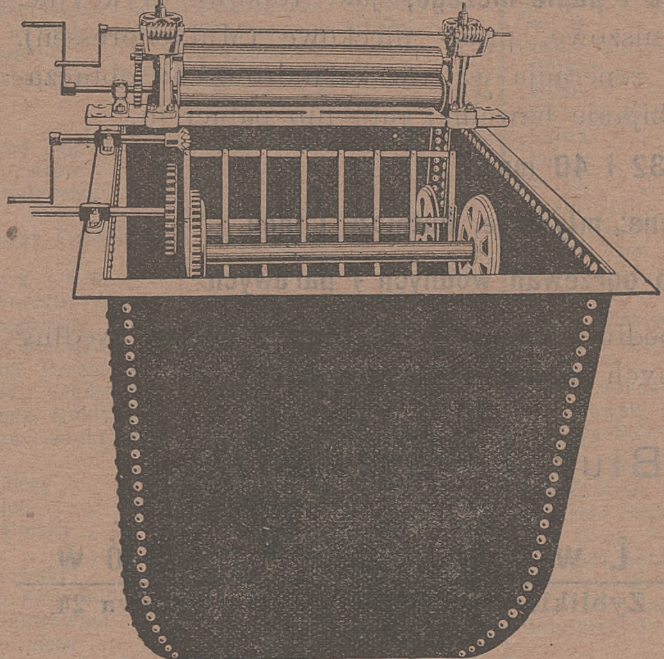
FABRYKA MASZYN i ODLEWNIA ŻELAZA

TURSKI, ĆWIKLIŃSKI i S^KA

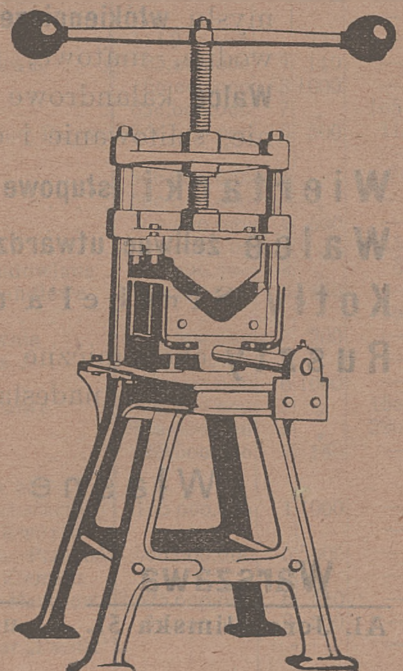
Łódź, ul. Słowiańska Nr. 27 31. Telefon 26-40.

Buduje:

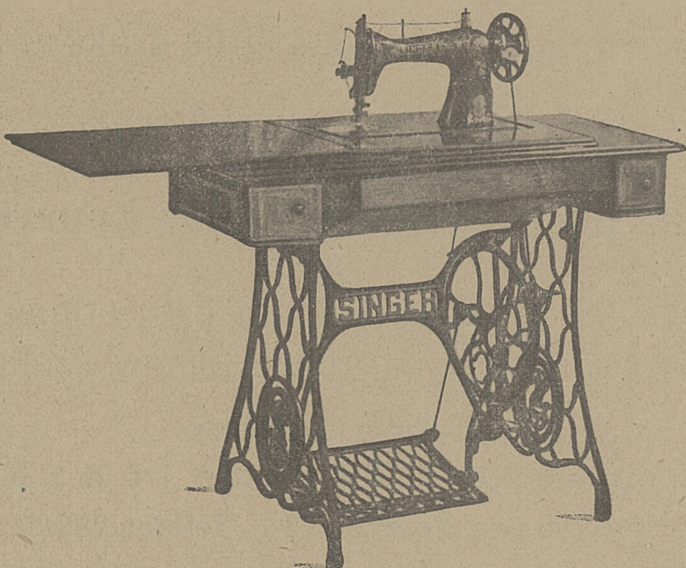
1) Maszyny mechaniczne do produkcji papy smołowcowej (kompletne urządzenia — najnowsze systemy).
2) Tłuczki mechaniczne do szabru.
3) Maszyny i prasy do gąsiorów i dachówek na glinę i cement z popędem ręcznym i mechanicznym.
4) Maszyny blacharskie.
5) Turbiny systemu Francis'a.
6) Motory ropowe.
7) Pędnie (transmisje).
8) Kotły, zbiorniki i beczki żelazne.
9) Naprawa motorów i parowych maszyn.
10) Spawalnia.
11) Własna Odlewnia żelaza wykonywuje wszelkie odlewy.

Mechaniczna Maszyna do produkcji papy dachowej.

Ręczna Prasa do dachówek i gąsiorów na glinę.

SINGER